

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਅਗਸਟ 8, 1986

August 8, 1986

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ੋਤ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

WEEKENDING AUGUST 8, 1986 Vol. 5 No. 30 Price 35¢ Out of Greater Vancouver 50¢ Ph. (604)581-4473

ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ —

- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 'ਚ ਤਣਾਅ ਕਿਉਂ? — ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ —
- ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਇਕ ਸਾਲ ਲੰਘ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ — ਅਮਰਜੀਤ 'ਸੂਫੀ' —
- ਭਾਈਆਂ ਬਾਬ ਨਾ ਮਜਲਿਸਾਂ ਸੋਹਦੀਆਂ ਨੇ — ਪ੍ਰੋ. ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ —
- 'ਕਾਲ ਅਕਾਲ' ਨਾਵਲ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ — ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ —
- ਫਿਲਮੀ ਲੋਕ

ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਰੌਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ 2 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

'ਜਨਸੰਗੀਆਂ' ਵਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੜਤਾਲ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋਏ 13 ਕਤਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰੌਸ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 'ਸਨ' ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਰੌਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਵਲੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਿਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੈਸ ਬੁੱਟ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ।

ਫਾਇਰ ਚੀਫ਼ ਗੌਰਡਨ ਗੀਡ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗ ਦੀ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਤਾਕੀਆਂ ਉੱਡ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਅੱਗ ਛੱਤ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ।

"ਇਹ ਅੱਗ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੱਗ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਾਈ ਹੈ" ਗੌਰਡਨ ਗੀਡ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਰਮ ਲੋਕੜੀ ਕਾਰਨ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ।"

ਗੀਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਇਰ ਇਨਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਲਖ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਗੈਸ ਨਾਲ ਲਾਈ ਗਈ।

12 ਵੱਜ ਕੇ 29 ਮਿਟ ਉੱਤੇ ਮੁੱਖੀ ਅਨੁਸਾਰ ਖਤਰੇ ਦੀਆਂ ਘੰਟੀਆਂ ਵੱਜੀਆਂ ਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਉੱਤੇ ਲੱਗਾ।

ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਰੀਨ ਡਰਾਈਵ ਸੜਕ ਲਾਗੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਪਿੱਛੋਂ ਦੌੜਿਆਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਸ਼ਿਆਨਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਸ਼ਿਆਨਾ ਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਚਾਰ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਬੇਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ ਪਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਏ।

ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਹੀ ਧੁਆਂਖੀ ਗਈ ਹੈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਅਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ।

ਅਤੇ ਪਾਟੀ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਲਬਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਲਗਪਗ ਸਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਉਹ ਬਿਆਨ ਉਦੋਂ ਦੇਣਗੇ ਜਦ ਪੁਲਿਸ ਇਨਕੁਆਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਵੇਗੀ।

ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਦੀ ਲਹਿਰ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਆਮ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਖਬਰ ਬੜੀ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਗਈ। ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖਣ ਗਏ।

ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਉੱਤੇ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਆਉਣਗੇ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰੇਗੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੈਲਦਿਆਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਫਿਰਕੂ ਨਾਅਰੇ ਲਾਕੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਗਦਾਰੀ ਦੇ ਤੁਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹੀ ਸੈਕੂਲਰ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ।

13 ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਰੌਸ ਵਿਰੁੱਧ ਹੜਤਾਲ

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਆਮ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸੱਦਾ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਮੁਕਤਸਰ ਲਾਗੇ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ-ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਰਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਭ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਸਨ। ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ

ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਤੜਕੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਉੱਤੇ ਪੱਥਰ ਸੁੱਟੇ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ 25 ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ 600 ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ।

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 2 ਤੇ

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਵਿਚ ਗਹਿਣੇ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦੁਕਾਨ

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਸਿੱਧੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਚਲੇ ਆਓ
ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਓ — 40 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਪੇਸ਼ਲ
ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਵਿਚ
ਹਨ - ਆਓ ਤੇ ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ

PH. 588-5808

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼.

ਫਗਵਾੜੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ

9373 - 120 St. Delta, B.C.

ਸਥਾਈ ਅਮਨ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ — ਬਰਨਾਲਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਾਈ ਅਮਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ 'ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ' ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਲਗਭਗ ਪਿਛਲਾ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਪਿਛੋਂ ਇਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਪਰਤੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਉਹ ਸਿਧਾ ਮਾਝੇ ਅਤੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਰਵਤਾਰ ਬੜੀ ਮੱਧਮ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਪੈਦੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਤੱਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ 7.2 ਅਤੇ 7.4 ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੱਦਾਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਮੱਦਾਂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਫਿਸਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਕੇਂਦਰ-ਅਕਾਲੀ' ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾਉਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁਛੇ ਗਏ ਸੁਆਲ ਦਾ ਚੁਆਬਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੌਰਸ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ

ਬੇਕਸੂਰ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਉਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੰਡ ਵਿਚ ਸੁਰਖਿਆ ਦਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਅਸਲਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਡ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬੇਕਸੂਰ ਵਿਅਕਤੀ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਮਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਅਵੇਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੇ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮਵਾਦ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਢੰਗ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲਗਭ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸੋਝੇ ਹਿਤਾਂ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦਾ ਖ਼ੁੱਤ ਲਗੇਗਾ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਸੋ ਬਿਸਤਰੇ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣੇਗਾ।

ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੁਚਲਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਪੀਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਗਤਬਤ ਤੇ ਫਸਾਦਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਦੁਖ ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੌਮੀ ਆਮ ਰਾਏ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੋਝੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਉਤਾਰੇ ਉਠਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸਭਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੁਚਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਹਿਸ ਜਨਤਾ ਆਗੂ ਪ੍ਰੋ. ਮਧੂ ਦੰਡਵਤੇ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਦਮ ਵੀ ਲਏ। ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੀ. ਜੀ. ਸਵੈਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕੂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਗਤਬਤ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ — ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ, ਬੜੋਦਾ, ਬੜੋਚ ਕਾਡੀ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲਤ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਸਰਸਪੁਰਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸੱਦੇ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਗੁੰਝ ਰਾਓ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦੀ ਧਮਕੀ

ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਆਪੇ ਟੁਟ ਜਾਏਗੀ — ਬਾਦਲ, ਟੋਹੜਾ

ਬਟਾਲਾ — ਹੁਕਮਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਵਖਰੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਟੁੱਟ ਜਾਏਗੀ। ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਤਾਕਤ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਜੇ ਉਹ ਤਾਕਤ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਸ. ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਝੂਠੇ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਰਾਜੀਵ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਪੁਲਸ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁਰਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੰਡ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਾ ਫਰਾਡ ਸੀ। ਮੰਡ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਪਕੜਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਅਸਲਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਪਿਸਤੌਲ ਫੜੇ ਜਾਣੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਨੇ ਕੁ ਪਿਸਤੌਲ ਪਾਉਣੇ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਲਈ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸ. ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਹੀ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਫੁਟ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਏਕਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਏਕਤਾ ਕਿਸੇ ਅਸੂਲ ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਭੇਗਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਡਿੱਗ ਜਾਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬਾਹਰਲੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਦੋਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਅਲੱਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿੱਘਾ ਸੁਆਗਤ

ਸ. ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਇਥੇ ਪੁਜਣ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ ਪਬਲਿਕ ਹਾਲ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਆਗਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਹੰਤ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੀਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ. ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ. ਟੋਹੜਾ ਨਾਲ ਸ. ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਚਾ ਸਿੰਘ ਫੋਟੋਪੁਰ ਵੀ ਨਾਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਪੁਲਸ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਖੌਤੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦੇ ਆਗੂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਿਆਲਗੜ੍ਹ ਵੀ ਗਏ।

ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਕਸੂਰਵਾਰ

ਮਨਾਗੁਆ — ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਵਿਚ ਬਗਾਵਤੀ ਕੋਂਟਰਾਸ ਨੇ ਲਾਜ਼ਾਪੋਪੋਗ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ ਟਰੱਕ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਚੋਂ ਆਏ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਤੇ ਦੋ ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਹੋਂਦਗੁਜ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਕੋਲ ਹੈ ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਬਗਾਵਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪਿੰਨੂਆਂ ਨੂੰ 100 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਦੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾਕੇ ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪੱਖੀ ਡਿਕਟੇਟਰ ਸਰਕਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਠੱਸੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਹੱਥੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ- ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁੱਹ ਦੀ ਖਾਣੀ ਪਈ

ਅਜ ਤੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਅਦਾਲਤ ਜੇ ਯੂ. ਐਨ. ਓ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਨੇ ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹਾਰ ਹੋਈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਛੋਟੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਵਿਛਾ ਦਿਤੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਤੇ ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਖੜੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਭੰਨ ਤੋੜ ਦੀਆਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹਨਾ ਸਾਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਹਾਂਡੂਰਸ ਤੇ ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਘੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਕਾਰਗੁਆ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਹਨਾ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਲਾਠੀ ਚਾਰਜ

ਭੁਤਰੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਉਤੇ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਨਾਲ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਇਕ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿਚ ਭੀੜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਫੁਰਾ ਖੋਭ ਦਿਤਾ।

ਤਿਲਕ ਨਗਰ ਵਿਚ ਝਗੜਾ

ਬਹੁਤਾ ਝਗੜਾ ਤਿਲਕ ਨਗਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਦੌਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਫਸਾਦਾਂ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 60 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦੀ ਗਤਤ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਫੀਊ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Main Street Clothing Manufacturer

SAVE ON CLOTHING

You've Never Seen Prices in B.C. Like This Before

TWO LOCATIONS

3293 Main St. (at 17th Ave.)
Vancouver, B.C. V5V 3M6
Ph. 872-3121

9377 - 120th St.
Scott Rd. & 93rd Ave.)
DELTA, B.C. V4C 6R9

This coupon is worth:

\$ 2.00 OFF

on the purchase of any dress over \$10.00

ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ 13 ਹਿੰਦੂ ਕਤਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੌਜ ਨੇ ਫਲੈਗ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ 24 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੁਕਤਸਰ ਲਾਗੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 13 ਹਿੰਦੂ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਤੇ 7 ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕੀਤੇ। ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾ ਰਹੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੋਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੱਚੇ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਵਾਰੀਆਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਉਤੇ ਸੱਤ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। 13 ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਹੀ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਫਲੈਗ ਮਾਰਚ

ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੌਜ ਨੇ ਫਲੈਗ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਡਰੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮੁਕਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਜਲੰਧਰ, ਬਟਾਲਾ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਕਰਵਾਉ ਲਾ ਦਿਤਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ

ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ — ਕਾਹਲੋਂ

ਜਲੰਧਰ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸ: ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਦੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਖੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਸ: ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਜੋ ਕਿ ਅਜ ਕਲ੍ਹ ਪੁਲਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹਨ ਨੇ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ: ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਕੁੰਨ ਕੋਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਇਥੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਸ: ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵਾਅਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ 1947 ਵੇਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 1947 ਤੋਂ ਅੱਜ ਤਕ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਘੋਰ ਅਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੋਲਾ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਹਰਣ ਜੂਨ 1984 ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਐਫ., ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਉਤੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਛਾਪੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਹਿਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਗਭਰੂਆਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਪਕੜਕੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਹਰਣ ਸ਼ਹੀਦ ਸ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਘਰੋਂ ਪਕੜਕੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਤੁਰੰਤ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਜਾਣ, ਝੂਠੇ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਜਾਵੇ।

ਕੁਝ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ., ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ., ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ), ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਕਤਸਰ ਲਾਗੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਪਾੜਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਉਹ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪੈਣ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ।

ਗੁਰਦੁਆਸਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਭੁਖ ਹੜ- ਤਾਲ — ਬਾਦਲ ਵੀ ਮਿਲੇ

ਗੁਰਦੁਆਸਪੁਰ — ਗੁਰਦੁਆਸਪੁਰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਹੋਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਇਸੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਅਕਾਲੀ ਧੜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਬਾਦਲ, ਸ: ਟੋਹੜਾ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੁਣੀਆਂ। ਉਹ ਕੈਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਬਾਰ ਐਸੋ: ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ: ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸ: ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਬੀਰੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਦਹਿਸ਼ਤਖ਼ੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਰਾਜਸੀ ਦਹਿਸ਼ਤਖ਼ੰਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹੋ ਹਾਲ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਦੇ ਰੋਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮੰਡ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ।

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਆਲਮਗੀਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਸ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲਾ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮੰਡ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਸੁਰਖਿਆ ਫੋਰਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਖ ਵਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਛਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬੀ. ਸੀ. ਦਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਬਿੱਲ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ

EXPLORE INDIA

10 Master Artisans from India and over 1,500 artifacts bring to life 5,000 years of science, crafts and technology of India.

Experience INDIA: A FESTIVAL OF SCIENCE at the Pacific Science Center, July 2 through October 31, 1986.

PACIFIC SCIENCE CENTER

200 Second Avenue North Seattle, Washington 98109

MOGUL GARDENS RESTAURANT

We cater to large private parties
Take-Out Available

The most affordable in
Tandori (clay-oven) dishes

We serve classical East-Indian
Food with good service...

Speciality Foods being baked in a charcoal
clay-oven

'The Tandoor' is its perfection and flavour

Fully Licensed

Free Parking (after 6 p.m.)

801 Beach Ave. (1 blk. south of Pacific)

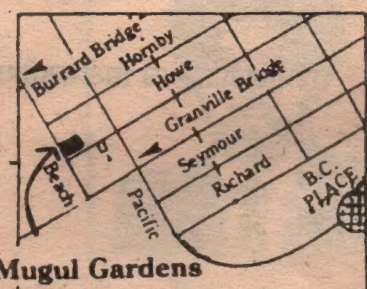
684-5886

Gourmet Varieties include Butter Chicken,
Vegetarian foods, Sea food and Meat, Curries,
Nan and Paraunthe

Luncheon - Buffet - Weekdays \$5.95

Brunch - Weekends

Dinner - Parties

Mogul Gardens

Free Parking (after 6 pm)

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 'ਚ ਤਨਾਅ ਕਿਉਂ?

—ਕੁਲਦੀਪ ਨਦੀਅਰ—

1982 ਵਿਚ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚੁਣਿਆ? ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਬੜੇ ਕਿਆਵੇ ਲਾਏ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਅੱਜ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ 1985 ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕਾ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹੀ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕੁਰਸੀ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ 1985 ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ 50 ਵੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ 1985 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਂਦੇ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਦੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਕਾਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤਕ ਚਲੇ ਗਏ।

ਪਰ 1984 ਦੇ ਅਪਰੇਲ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਪਰੇਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਦੀ ਚਾਰਟਰ ਉਡਾਣ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਵੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੱਕ ਇਹ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਉਥੇ ਜਾਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਆਮ ਸਿੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਜਾਣਗੇ ਜ਼ਰੂਰ। ਦਰਅਸਲ ਵੈਂਜ ਦੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਉਹ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚਕੇ ਖੁਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅੰਤ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਵਿਚ ਵੈਂਜ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧਾਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਆਗੂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਆਰ.ਕੇ.ਪਵਨ (ਜੋ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ) ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਠੀਕ ਆਦਮੀ ਹਨ।'

ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਗੂੜ੍ਹੇ ਸਬੰਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਇਕ ਦੂਰੀ ਆ ਗਈ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਦਾਚਾਰ ਵਜੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿਚ ਕਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਏਨੀ ਤਕੜੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ

ਸੰਜੀਵਾ ਰੈਡੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀ.ਵੀ.ਗਿਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸੰਜੀਵਾ ਰੈਡੀ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਕਿਸੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਂ ਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਕੇ ਬੈਝਾ ਸਮਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਨੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਾਫੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨੀਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਤਭੇਦ ਹਨ। ਹਾਂ ਕੁਝ ਇਕ-ਦੁੱਕਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਆਈ ਐਸ ਬਿਦਰਾ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੀ ਲੈ ਲਵੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਏ ਸਨ। ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਡਰ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਜਦ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੋ ਖੁਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਦਰਾ ਦੀ ਬਦਲੀ ਰੋਕੀ ਰੱਖੀ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਝੁਕੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚਿਤਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕ ਅਫਸਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਦੇ। ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ।

1985 ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਇਕ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਤਜ਼ਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਬਲਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿ ਚੁਕੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੌਰਿਆਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੈਂਕਟਰਮਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਠੀਕ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। 31 ਅਕਤੂਬਰ 1985 ਨੂੰ ਸਵਰਗੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬੇਟ ਕਲੱਬ ਤੇ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਡਾਕ-ਟਿਕਟ ਵੀ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਫਿਰ ਦੋਨਾਂ ਵਿਚ ਦੂਰੀ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧਦੀ ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਇਆ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 ਤੇ

ਸੰਪਾਦਕੀ:

ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ

ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ 13 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹਲਾਕ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮੁੜ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਜਦ ਵੀ ਕੋਈ ਖੋਫਨਾਕ ਘਟਨਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੂਜਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਰਭੂ ਅੱਗ ਭੜਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅੱਗ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦੀ ਦਾ ਮੁਖ ਮਕਸਦ ਹੈ। ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਫ-ਜ਼ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਘਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਖੋਫ-ਜ਼ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ - ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪੈਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ — ਕੁਝ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 40 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਦੀ ਇਹ ਚਾਲ ਏਸ ਲਈ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਕਤਲ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੀ ਏਨੀ ਸਿੱਖ-ਵਸੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨਹੀਂ ਮੁੜੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਪਾਰਕ ਪੱਖੋਂ ਦੀਵਾਲਾ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਨਅਤਾਂ ਬੰਦ ਹਨ - ਵਪਾਰਕ ਆਦਾਰੇ ਸਾਹ ਵਰੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਕਾਰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੂੰਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਲਹਿਰ ਜਿੰਨਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਧਾਰਦੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਮੱਧ-ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ-ਕਿਸਾਨੀ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਆਰਥਿਕ ਖਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਝੱਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਜਿਥੇ ਸਮਾਜਕ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਥੇ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ।

ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਅੰਝਾਈਂ ਵਹਾ ਕੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਰੁਝੇ ਲੋਕ ਆਤਮਘਾਤ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਹੀ ਤੁਰੇ ਕਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ!

ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲਈ

ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਅਰਜ਼ੀ ਭਰਨੀ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸਰ ਕਰਨਾ, ਰਿਫੀਊਜੀ ਕਲੇਮ, ਇਨਕੁਆਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ

ਮੁਫਤ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਮਿਲੇ

ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ 18 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ
ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇ

Tel. (ਟੈਲੀਫੋਨ) 873-9441

After office hours phone : 433-4685

#210 - 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C.

ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ 31 ਦਸੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਚੁਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਪਣੇ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਬੜੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਜੇ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਬਣ ਬੈਠੇ ਪਰ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਤੋੜਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਗਲਤ ਅਤੇ ਬੇਨਿਆਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਮੈਂ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੋਲ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਇਕ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਇਕਾ ਦੇ ਕੇ. ਕੇ. ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੇ. ਕੇ. ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਮਧੂ ਦੰਡਵਤੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਕੇ. ਕੇ. ਤਿਵਾੜੀ ਦੀਆਂ ਹੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਯੋਗੀ ਭਜਨ ਸਿੰਘ

(ਦੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਠਹਿਰੇ ਸਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਚ ਠਹਿਰੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।

ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਬੀ. ਚਵਾਨ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਆਤੰਕਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਵਰੀ 1983 ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਿਆ ਸੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਤਿਵਾੜੀ ਇਹ ਝੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਜਦ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਿਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕਾ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸਤਪਾਲ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ 'ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਲ' ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਰੋਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੈਂਸ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਯੋਗੀ ਅੱਜ ਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ।

ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚਾਹੇ ਜੋ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਐਕਸ਼ਨ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖ ਫਿਰਕੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਕੇ ਉਹ ਅਸਤੀਵਾ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਡੂੰਘਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਸ਼ੌਕ ਸਮਾਚਾਰ

ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਪਿੰਡ ਗੁਜਰਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜੋ ਕਿ 68 ਸਾਲ ਦੀ ਜੀਵਨ ਯਾਤਰਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸਪੁੱਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 8000 ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ 1 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 3 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। 3 ਅਗਸਤ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 9 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਭੋਗ ਪਵੇਗਾ। ਉਪਰੰਤ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵੈਰਾਗ ਮਈ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਰਸ਼ਨ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਸੁਧਾਰ) ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੇਲ ਕੌਰ (ਤੂਰ ਵੈਥਰਿਕਸ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੋਸਰਾ ਅਤੇ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਯੂ. ਐਸ. ਏ.

ROKKO SAREES & FABRICS

6201 Fraser Street
VANCOUVER

Tel: 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ
ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ROKKO SAREE

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

ਸਰਹੱਦੀ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਵਾਰਤਾ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸੂਝਬੂਝ ਵਧਣ ਦੀ ਆਸ

ਬੀਜਿੰਗ — ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਥੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਗੇੜ ਇਸ ਆਪਸੀ ਆਸ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਆਉਂਦੇ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦੀ ਝਗੜੇ ਦੇ ਹੱਲ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਅਜਲਾਸ ਦੋਹਾਂ ਵਫ਼ਦਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਭਾਰਤੀ ਬਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਪੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਉਪ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਲੀਚਿੰਗ ਸ਼ੂ ਕਿੰਗ ਵਲੋਂ ਪਲੈਨਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਉਦਘਾਟਨੀ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਦੋਹਵੇਂ ਵਫ਼ਦ ਤਿੰਨ ਸਬ-ਗਰੁਪਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਸਰਹੱਦੀ ਝਗੜੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਪੀ. ਐਸ. ਮੈਨਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਏ। ਟੀਮ ਵਿਚ ਜਾਇੰਟ ਸਕੱਤਰ (ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ), ਸ: ਆਰ. ਐਸ. ਕਾਲਹਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤਮਾਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਦੂਤ ਸ਼੍ਰੀ ਬੇਨ ਜ਼ਿਆਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿਚ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਦਾਅਵਤ ਦਿੱਤੀ।

ਮੁਖ ਮਾਮਲਾ ਸਰਹੱਦੀ

ਸਰਹੱਦੀ ਝਗੜੇ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤਿੱਬਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 90,000 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਇਲਾਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਸੈਕਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਲੱਦਾਖ਼ ਵਿਚ ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਅਕਸਾਈ ਚਿੰਨ ਦਾ 36000 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੇ 1962 ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਇਲਾਕੇ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਵੰਬਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਘੱਟ ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤਕ ਅਪੜੇ ਸਨ ਪਰ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਪੱਛਮੀ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਝਗੜੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਚੀਨ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ

ਚੀਨੀ ਬਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜੁ ਕਿਆਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਏ. ਪੀ. ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਲਬਾਤ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਦੀ ਅਸੀਂ ਆਸ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਵੂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਚੀਨੀ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ ਸਿਨਹੂਆ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, 'ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਜਨਤਕ ਬਿਆਨ ਦਿਤੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਚੁਆਬ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਫਲ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।'

ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ

ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੀਨੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਸਰਹੱਦੀ ਮਾਮਲਾ ਬੜਾ ਪੈਚੀਦਾ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਗੰਭੀਰ ਵਤੀਰਾ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੀਯੂ ਸ਼ੂ ਕਿੰਗ ਵਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਸੁਆਗਤੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਤਲਖੀਆਂ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਣ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ, ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਿਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਆਲ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੀਯੂ ਨੇ ਵੀ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਗੇੜ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵੱਲ ਲਿਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਝਗੜੇ ਦੇ ਛੇਤੀ ਹੱਲ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਵੇਗਾ। ਚੀਨੀ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ 'ਮਹਾਨ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ' ਲਈ ਵੀ ਸ਼ੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਉਸਾਰਨ 'ਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਲੀਯੂ ਨੇ 'ਹਿੰਦੀ-ਚੀਨੀ ਭਾਈ ਭਾਈ' ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ-ਚੀਨ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਕਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰਨ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਨਸਲਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਚਿਤੀਕਰਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਤਿਆਰ ਕਰੇ — ਅਡਵਾਨੀ

ਗਵਾਲੀਅਰ — ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਜਿਹਾ ਬੰਬ ਤਿਆਰ ਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰੇਗਾ। ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬੰਬ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਬ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਬੰਬ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵੱਕਾਰ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਬਾਓ ਪਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੱਕਾਰ ਘਟਾਇਆ ਹੀ ਹੈ।

ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹਿੰਦ-ਚੀਨ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਚੀਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ, ਓਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਭਾਰਤ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਮੁਸਾਫਰ ਤੇ ਮਾਲ ਗੱਡੀ 'ਚ ਟੱਕਰ — ਦਸ ਯਾਤਰੀ ਹਲਾਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਗੁਮਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਮੁਸਾਫਰ ਗੱਡੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਧੀ ਟੱਕਰ ਕਾਰਨ 9 ਵਿਅਕਤੀ ਹਲਾਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਤਾਰਾਂ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਇਕ ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਇਥੇ ਦਿਤੀ। ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਮੁਅਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਹਿਨੀ ਕਾਮਤ ਨੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਧਵ ਰਾਓ ਸਿੰਘੀਆ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਤੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰੇਲਵੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਰੀਆ ਐਕਸ ਪ੍ਰੈਸ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਚਲੀ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਆ ਟਕਰਾਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਸਾਫਰ ਗੱਡੀ ਦਾ ਇਕ ਡੱਬਾ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਲਹਿ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁਜਾ। ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਦਾ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਛੇ ਵੇਗਨ ਵੀ ਰੇਲ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰ ਗਏ।

ਮਾਲਕ ਵਲੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਡੁਪਲੈਕਸ ਘਰ ਵਿਕਾਊ

3 ਬੈੱਡ ਰੂਮ ਉਪਰ — 3 ਬੈੱਡ ਰੂਮ ਹੇਠਾਂ
8 applians — 2 Stove, 2 Fridge, 2 Washer, 2 Dryer — ਪਰਦੇ included — 9 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ — ਹੇਠਲੇ ਪੋਰਸ਼ਨ ਦਾ 570 ਕਿਰਾਇਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੀਟਰ ਵੱਖਰੇ ਹਨ —
ਕੀਮਤ — 1,32,500
ਫੋਨ : 876-6495
ਮਾਲਕ ਮੁਫ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

A.M.C. Carpet Ltd.

12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —
ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :
Phone for appointment

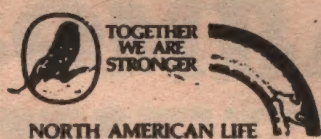
Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

NORTH AMERICAN LIFE

ਪਰਸਨਲ, ਬਿਜ਼ਨਿਸ, ਗਰੁੱਪ ਇੰਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ
ਵਾਈਨਿੰਗ ਪਲੈਨਿੰਗ ਲਈ

To your needs which you can afford.

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

CONTACT

Ph. 270-2100

11420 Granville Ave. Richmond, B.C. V6Y 1R6

Nagra Insurance Agencies

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਨੇ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਦੇ ਕੌਮ-ਵਿਰੋਧੀ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜੇ ਵਾਲਾ ਇਕ ਹੋਰ ਰਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਬਾਰੇ ਮਿਜ਼ੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਰੰਟ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਸਬੰਧੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਖੁਦ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਦਿਆਂ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਿਜ਼ੋ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ "ਦੋਸ਼-ਵਿਰੋਧੀ" ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਵਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਜ਼ਾਦਾਨਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ., ਭਾਜਪਾ, ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ (ਐਸ) ਤੇ ਲੋਕ ਦਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ

ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਦੇ ਬੂਥੇ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਾਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇਗਾ। ਬਹੁਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਿਜ਼ੋ ਸਮਝੌਤਾ ਗਤਬਤਗ੍ਰਸਤ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਵਿਚ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਏਗਾ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਿਜ਼ੋ ਸਮਝੌਤਾ ਕੌਮੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਸਦਨ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲਡੇਂਗਾ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਿੰਸਕ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸੋਲੰਕੀ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਇਕਾ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਮੁਕਤਸਰ — ਜ਼ਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ (ਆਈ) ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਕਮਲਾਪਤੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਮਾਧੋ ਸਿੰਘ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਹੋਈਆਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਲੰਕੀ, ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁੰਡੂ ਰਾਓ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਮਲਾਪਤੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਰਪਰਸਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਜਦ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਭੁੱਖੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਹੋਰ 1200 ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਗਾਏਗਾ

ਮਾਸਕੋ — ਨਵੇਂ ਲਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਿਲਵਰਤਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ 1981-82 ਵਿਚ, ਸੋਵੀਅਤ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਚ 50 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। 1990 ਤੱਕ ਅਜੀ ਅਜਿਹੇ ਭਾਰੀ ਟੀਚੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜਵੀਂ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦੀ ਸੋਵੀਅਤ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ। 1984 ਵਿਚ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਇਸ ਦੇ ਕੁਲ ਕੌਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ 1.4 ਫੀਸਦੀ ਭਾਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਖ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਾਸ ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਲ ਕੌਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਅਨੁਪਾਤ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ 0.2 ਫੀਸਦੀ, ਫਰਾਂਸ 0.52 ਫੀਸਦੀ, ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ 0.45 ਫੀਸਦੀ, ਜਾਪਾਨ 0.35 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ 0.33 ਫੀਸਦੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ 'ਤੀਸਰੇ ਸੰਸਾਰ' ਵਿਚ 2100 ਆਰਥਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਜਾ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 1200 ਹੋਰ ਉਦਮ ਉਥੇ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕੌਮੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਤਰਤ ਸ਼ੁਮਲੀਅਤ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲ ਸੋਵੀਅਤ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦਾ ਇਕ ਲਖਾਇਕ ਲੱਛਣ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਰਾਇਤ ਦੀ ਉਨਤੀ ਵਿਚ ਠੋਸ ਹਿਸਾ ਪਾ ਕੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸਹਾਇਤਾ ਨੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸੋਧਾ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਸਹਾਇਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। 1981-85 ਵਿਚ ਅਫਰੀਕਾ ਲਈ ਸੋਵੀਅਤ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ 6.7 ਫੀਸਦੀ ਭਾਗ ਜ਼ਰਾਇਤੀ ਪਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਸੀ। 1980ਵਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤਕ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਿਲਵਰਤਨ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੁਲ ਸੋਵੀਅਤ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਗ ਬਣੇਗੀ।

? ਆਦਮ ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਜੋੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਆਦਰਸ਼ ਜੋੜੀ ਕਿਉਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
— ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸੱਸ ਨਹੀਂ ਸੀ।

★ ★ ★

ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ ਨੇੜੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਤਿੰਨ ਬੰਦੇ ਹਲਾਕ — 10 ਫੱਟੜ

ਜਲੰਧਰ — ਜਲੰਧਰ ਬਾਈਪਾਸ ਤੇ ਸੰਤੋਖਪੁਰੇ ਦੀ ਨਵੀਂ ਆਬਾਦੀ ਨੇੜੇ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਏ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਸ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਫੱਟੜ ਹੋਏ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸਕੂਟਰ ਚਾਲਕ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜਲੰਧਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਟਾਡੋਰ ਸਵਾਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਤਾਰਾਂ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਡੀਪੂ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੀ ਬੱਸ ਨੰਬਰ ਪੀ ਜੇ ਕਿਯੂ 2468 ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਾਈਪਾਸ ਤੇ ਇਕ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਇਕ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਮੈਟਾਡੋਰ ਨਾਲ ਜਾ ਟਕਰਾਈ। ਮੈਟਾਡੋਰ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਬਾਰਾਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਤਾਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਰ ਗਈਆਂ ਤੇ 7 ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ।

Mutual of Omaha
Insurance Company

La Mutuelle d'Omaha
Compagnie d'assurance

Farm Owners and their Employees Special Plan

Disability — \$1,250 TAX FREE per month for Accident/Sickness, Pays benefits to Age 65

Farm Overhead Expense — Pays up to \$1,250 of all the FARM OWNERS OVERHEAD expenses if they are sick or hurt.

Farm & Quipment Mortgage Protection — Pays up to \$1,000,000.00

Dental — Pays up to \$1,000/year each

Basically, Mortgage Insurance is :

When you are sick or injured and unable to work, Mutual of Omaha's Mortgage Expense plan will provide the cash to allow you to continue your mortgage payments for as long as 18 months.

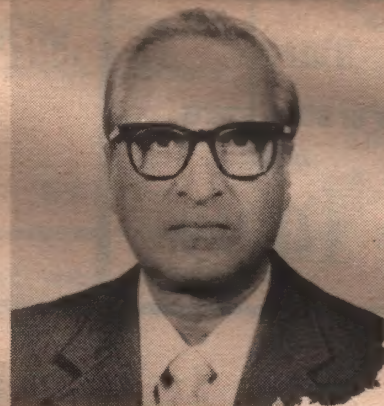
In this way, you ensure you and your family retain ownership, sepecially during the bad times.

For further information call :

Ajit Bus: 298-7281
Sidhu Res: 584-4516

SUITE 240, SPERLING PLAZA -
6450 ROBERT STREET
BURNABY, B.C. V5G 4E1

ਅਸੀਂ ਵਿਜ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਫਾਰਮ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਲਾਨ

- ਜੇ ਫਾਰਮਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ 1250 ਡਾਲਰ ਮਹੀਨਾ (ਟੈਕਸ ਫਰੀ) — ਇਹ ਫਾਇਦਾ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ —
- ਫਾਰਮ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ 1250 ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਮਹੀਨਾ —
- ਫਾਰਮ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਮਾਰਗੇਜ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ 1,000,000 ਤੱਕ।
- ਡੈਂਟਲ ਕਵਰੇਜ — 1000 ਡਾਲਰ ਸਾਲਾਨਾ
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੀਮਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ 18 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੋਰਨ ਲਈ ਕੈਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ —

ਅੱਜ ਹੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ

Bus: 298-7281
Res: 584-4516

AMBIKA'S DISCOUNT CENTRE

9407 Scott Rd. Delta, B.C.

PH. (604) 588-5859

AMBIKA FOODS

5125 Victoria Drive

Vancouver, B.C.

Ph. 327-0295

Sale 1st to 5th August, 1986

ਲੰਗ-ਵੀਕ ਐਂਡ ਸੇਲ

Vegetable Oil ਵੇਜੀਟੇਬਲ ਓਲ WITH THIS AD. 3 litre \$ 1.99	Mazzola Corn Oil ਮਜ਼ੋਲਾ ਮੱਕੀ ਦਾ ਓਲ only 3 litre \$5.89	Farine Roti Atta 10 kg. ਫਰੀਨ ਰੋਟੀ ਆਟਾ only \$4.89	Chicken Legs (Whole) ਮੁਰਗੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ \$ 1.29 lb.	Peanut ਪੀਨਟ 89¢ lb.
Khaskhas ਖਸਖਸ \$1.99 lb.	Margrine ਮਾਰਜਰੀਨ 49¢ lb.	Mamra Fulian ਮਮਰਾ 99¢ lb.	Milk ਦੁੱਧ 4 litre \$3.39	Chicken Drumstick ਚਿਕਨ ਡਰਮਸਟਿਕ 99¢ lb.
Long Grain Rice ਲੌਂਗ ਗਰੇਨ ਚਾਵਲ 20 kg. 10.99	B.C. Sugar ਬੀ. ਸੀ. ਸ਼ੂਗਰ 10 KG. WITH THIS AD. 4.99	Rooh Afza Hamdard ਰੂਹ ਅਫਜ਼ਾ \$2.99 bottle	Fresh Ginger ਤਾਜ਼ਾ ਅਧਰਕ 89¢ lb.	Halon ਹਾਲੋਂ 1.99 lb.

GRIND YOUR OWN MASALA

Jeera ਜੀਰਾ 99¢ lb.	Dhania ਧਨੀਆ 99¢ lb.	Methe ਮੇਥੇ 99¢ lb.	Mirch ਮਿਰਚ 99¢ lb.	Haldi ਹਲਦੀ 99¢ lb.
Manh Whole ਸਾਬਤ ਮਾਂਹ 37¢ lb.	Moong ਮੂੰਗੀ 37¢ lb.	Chana Dal ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ 37¢ lb.	Black Chana ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ 29¢ lb.	Dana Dal ਦਾਣਾ ਦਾਲ 99¢ lb.

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ
ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਚਨ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਆਪ ਖਾਣਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ
ਪੈਸੇ ਬਚਾਓ। ਕਿਚਨ ਵਿਚ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਦਦ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਹੋਰ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਫੋਨ : 327-0295

Rice Flakes

ਚਿੜਵੇ

89¢ lb.

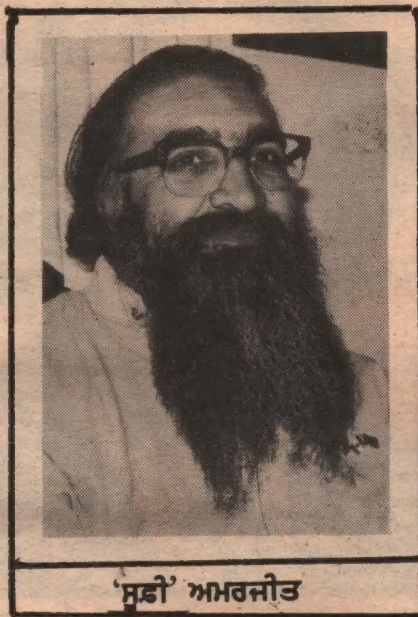
ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਇਕ ਸਾਲ ਲੰਘ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ

24 ਜੁਲਾਈ, 1985 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਉਪਰ ਦਸਤਖਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਵਸਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ-ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਤੱਤਾਂ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅੱਜ 'ਬਾਗੀ-ਅਕਾਲੀਆਂ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਲਾ ਕੇ 'ਬਰਨਾਲਾ' ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਲਈ ਹਰ 'ਗੈਰ-ਇਖਲਾਕੀ' ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਹੱਥ ਕੱਟਾ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖੋਰ੍ਹੇ ਖੋਰ੍ਹੇ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਵਿਹੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੱਕ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 'ਮੋਕਾ ਪ੍ਰਸਤ' ਅਨੁਸਾਰ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ 'ਚੋਂ ਪਿਛੇ ਹਟਣਾ ਪਿਆ। ਸ. ਸ. ਬਰਨਾਲਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੇ 'ਬਾਈਕਾਟ' ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣਾ ਪਿਆ।

ਨਵੀਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਮਿਥੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਥੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਉਪਰ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਜਾਣਾ, ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗਲਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੰਗ ਰਾਜਸੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਕਦੀ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਮੁਕਰ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਲੂ-ਸਟਾਰ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਧਿਰੀ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਬਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ ਪਿਛੇ ਹਟਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬਲੂ-ਸਟਾਰ ਐਕਸ਼ਨ, ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲਾ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖਵਾਦੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਜਦੋਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਹਰਕਤਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਝੁੰਝੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਨ, ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਉਪਰ ਜਲੂਸਾਂ - ਜਲਸਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਉਪਰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਓ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਅਖੋਂ ਓਹਲੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਲਾਹ ਦਾ ਰੁਖ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਿੱਟੇ ਅੱਜ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ

'ਸੂਫੀ' ਅਮਰਜੀਤ

ਕੰਪਲੈਕਸ ਉਪਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਦੋਗਲੀ ਪਾਲਸੀ ਨੇ ਵੱਡਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਕੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਅਖੌਤੀ ਸਰਬਤਖਾਲਸਾ ਸਦੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਖਾਲਿਸਤਾਨ' ਦਾ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਤਾਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੀ ਪਿਆ, ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪਵਿਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੰਗ-ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਉਪਰ ਚਲਦਿਆਂ 26 ਜਨਵਰੀ 1985 ਨੂੰ ਮਿਥੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ 'ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ' ਅਤੇ 'ਕੁਰਸੀ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਆਦਿ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਣ ਦਾ ਮੋਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ 'ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ' ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੱਕੀ ਸਥਾਪਤੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਵੱਡੀਆਂ ਪੁਲਸੀ ਤੇ ਫੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਫਾਏ ਕਰਨ ਦੇ ਚਰਚੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

24 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਿਲੇ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਬੱਸ ਚੋਂ 13 ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੱਢਕੇ ਜੋ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਤਿਲਕ ਨਗਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਸ਼ਾਵਨਵਾਦ ਦੀ

ਪਾਰਾਮੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ, ਜੋ ਸਾੜ ਫੂਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰ ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇ ਰਖ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ 28 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੜਤਾਲ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਤੇ ਸਾੜ ਫੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਮੋਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਮਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪਹਿਲ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਬੈਠੀ ਅਮਰੀਕਨ ਲਾਬੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਸਥਿਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਤੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕਰਿਏ ਏਜੰਟਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ: ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ - ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਸਰ ਰਹੇ ਜਮਹੂਰੀ ਏਕੇ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਪਰ, ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਪਰ, ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਪਰ ਵੰਡਾਂ ਪਾ ਕੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਣਾ ਹੈ।

ਆਮ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀ ਏਕਾ ਜਿਥੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦੇ ਖੁਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਭੇਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਬਾ ਫੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਜਮਹੂਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤਾਕਤਾਂ ਤਾ ਤੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲਮਕਾਉਣ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਖੋਖਲਾ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਸਮਝਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉਤਰ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਲਈ

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ :

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ — 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ

ਸ਼ਾਮ

ਫੋਨ : 581-4473

Goyal Travels Inc.

4152 Fraser Street, Vancouver, B.C., Canada V5V 4E8
PH: (604) 872-7658

Toll Free Numbers
In B.C. 112-800-663-9079
In Alberta 1-800-663-9079
From 4 pm to 7 p.m.

Cheapest Fares to:

FIJI—INDIA—PAKISTAN—COLOMBO—NEPAL

THINKING OF TRAVEL?

**WE CAN SAVE YOU
TIME—TROUBLE—MONEY**

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA:

- 2 Asia House, K.G. Marg, New Delhi—110001 Phone 389217
- Opposite Nehru Gardens, G.T. Road, Jullundur City Phone 77526
- Court Road, Moga, Distt. Faridkot Phone 2798
- Court Road, Jagraon, Distt. Ludhiana Phone 252

Non-smokers

pay less
for insurance.

MOHINDAR SINGH GILL

B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Suite 1206,
4330 Kingsway,
Burnaby, B.C.

SunLife
OF CANADA

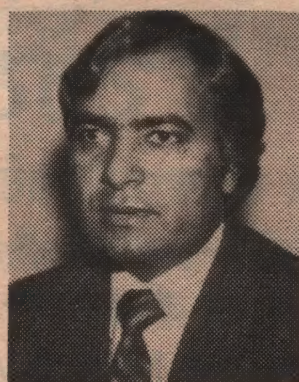
Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

Mohindar Singh
Gill

Get your life in shape.

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

**■ BUYING
■ SELLING**

**Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation**

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

ਦੋਸਤਾਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ — ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਉਖੜਨ ਦਾ ਖਤਰਾ

ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ

58 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ 32 ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਨਾਲ ਤਿਜਾਰਤ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਜਦ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੇਚਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤਾਂ 32 ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1500 ਐਥਲੀਟ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਉਣੇ ਸਨ, ਤੇਜ਼ਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਗੈਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੇ ਭੀ ਬਾਈਕਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਹਾਨਾ ਇਹ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿਜਾਰਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਐਪਾਰਥਾਈਡ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਟੂਟੂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਲਕ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਬਾਅ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਲੰਬੀ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਸਿਵਲ ਲੜਾਈ ਦਾ ਭੀ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਗੈਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਦੁਖ ਤਕਲੀਫ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਦੁਖ ਪੁਛੀਏ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰ ਕੋਲੋਂ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਨੂੰ ਦੁਖ ਦੀ ਕੀ ਸਾਰ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਕਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁਛਕੇ ਦੇਖੋ।

ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੇ ਟੁਟਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਈਨ ਭੀ ਥੇਚਰ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਈ। ਪਰ ਥੇਚਰ ਦੀ ਹਿੱਡ ਬੜੀ ਭੇੜੀ ਹੈ। ਬਰਾਇਨ ਮਲਰੂਨੀ ਨੇ ਭੀ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਐਡੰਬਰਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਭੀ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਥੇਚਰ ਨੂੰ ਦਾਅਵਤ ਨਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਪਰ ਕਾਮਨਵੈਲਥ

ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਮਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੀਗਨ ਨੇ ਭੀ ਥੇਚਰ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਇਕ ਮਨਿਸਟਰ ਨੇ ਭੀ ਬਾਈਕਾਟ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਜੇ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮੇਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਦੇ ਹਾਰ ਸ਼ਿਗਾਰ ਲਈ ਹੀਰੋ ਮਿਲਣੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਠੱਠਾ ਮਚਾਇਆ।

ਕਈ ਲੋਕ ਇਹ ਭੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੇਲਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਮੇਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਪੁੱਛਦਾ ਹਾਂ ਜਦ ਜੈਸੀ ਓਵਨਜ਼ ਨੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਾਇਆ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੈਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਲਾਂ ਅਲਹਿਦਾ ਤੇ ਕਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਲਹਿਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੰਗਦਾਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਖੇਲਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਪਰ ਗੈਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਸਿਆਸਤ ਇਸ ਵਿਚ ਪਰਤੱਖ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ? ਕੀ ਇਹ ਕਲੋਨੀਅਲ ਹੁਕਮਰਾਨ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਭੀ ਗੁਲਾਮ ਰਖਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਹੈ ਕੀ ਚੀਜ਼? ਇਹ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਿਉਣ ਦੀ ਇਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੌਮ ਤੇ ਇਨਸਾਨ ਆਪਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਚੇਤੇ ਕਰਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗਮੀਆਂ ਤੇ ਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਕੇ ਆਪਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸੁਖਾਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕੱਸਤਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਡਿੱਗੇ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਢੱਠੇ ਖੁਹ ਵਿਚ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਰੰਗ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜੋ ਪੱਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ 32 ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਕੇ ਏਕਤਾ ਤੇ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦਾ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹੱਲ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਚੋਖੇ ਕਾਲੇ ਮਾਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਤਹਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਥੇਚਰ ਨੇ ਜੇਫਰੀ ਨੂੰ ਮੁਲਮ ਪੱਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਕਾਲੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸਗੋਂ ਖੁਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਅਫਰੀਕਾ ਆਉਣ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬੈਂਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਥੇਚਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਜੇਫਰੀ ਨੇ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਇਆ ਉਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂਰਪ ਦੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਸਾਲ ਵਿਚ 312 ਬਿਲੀਅਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ।

ਥੇਚਰ ਨੇ ਇਹ ਭੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ 120,000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਇਕ ਸੋਸ਼ਲ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਲ 26,000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਇਕ ਅਮੀਰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਈ ਗਰੀਬ ਕਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਮਬੋ ਨੂੰ ਸੋਫੀ ਸਦੀ, ਸਥਾਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ 79 ਫੀਸਦੀ ਤੇ ਜ਼ਿਮਬਾਵੇ ਨੂੰ 50 ਪਰਸੈਂਟ ਬਿਜਲੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੋਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਆਖਰ ਨੂੰ ਬਰਾਇਨ ਮਲਰੂਨੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰਾਇਨ ਮਲਰੂਨੀ ਨੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਚਿਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿ ਉਹ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਨਾ ਕਰਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸਗੋਂ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਤੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਭੀ ਬਿਆਨ ਦਿਤੇ ਕਿ ਬਾਈਕਾਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਮਸਲਾ ਸਾਰਾ ਹੋਵੇਂ ਦਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਗੈਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪਰਧਾਨ ਗੀਗਨ ਇਕ ਤਕੜੀ ਸਿਆਸਤ ਖੇਲਣੀ ਮੰਗਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਕ ਕਾਲੇ ਬਿਜ਼ਨਿਸਮੈਨ ਨੂੰ ਪਰੀਟੋਗੋਆ ਵਿਚ ਐਮਬੈਸਡਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਚਲਾਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਕਾਲੇ ਬਿਜ਼ਨਿਸਮੈਨ ਨੇ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਗੀਗਨ ਦੀ ਚੁਸਤ ਸਕੀਮ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ

ਐਂਟੀਗੁਆ, ਬਹਾਮਾਜ਼, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਬਾਰਬਾਡੋਜ਼, ਬਰਮੂਡਾ, ਬਰੂਨੀ, ਸਾਈਪਰਸ, ਡੋਮੀਨੀਕਾ, ਗੈਮਬੀਆ, ਗਾਹਨਾ, ਗਰਨੇਡਾ, ਗੋਇਨਾ, ਇਡੀਆ, ਜੈਮੀਕਾ, ਕੀਨੀਆ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਮੈਰੂਤੀਸ, ਮੌਂਟਸੇਰੇਤ, ਨੀਜੀਰੀਆ, ਪਾਪੂ ਨੀਊ ਗਿਨੀਆ, ਸੇਂਟ ਕਿਟਸ, ਸੇਂਟ ਲੂਸੀਆ, ਸੇਂਟ ਵੀਨਸੈਂਟ ਅਤੇ ਗਰਨੇਡੀਅਨਜ਼, ਸਾਈਪ੍ਰੇਲਜ਼, ਸੀਰਾ ਲੋਇਨ, ਸਿਰੀ ਲੰਕਾ, ਤਿਨਜਾਨੀਆ, ਤਿਰੀਦਦ ਅਤੇ ਤੋਬਾਗੋ, ਯੂਗੰਡਾ, ਵਰਜੀਨੀਆ ਆਈਲੈਂਡ, ਜ਼ਾਂਬੀਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿਮਬਾਵੇ।

ਸ਼ਰਤੀਆ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸਭ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁਕੇ ਹੋ?

ਆਓ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਰ ਵੀ ਘਟੇਗਾ ਪਰ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤੁਲਤ ਖੁਰਾਕ ਵੀ ਖਾ ਸਕੋਗੇ!

ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ — ਦਿੱਤੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ!

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ:

ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ

463-7025 ਜਾਂ

526-3365

Guaranteed Weight Loss & Feel Great

call:

JAS

463-7025 or

526-3365

Thinking of Buying or Selling

Residential, Commercial, New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav

Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ

ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

BENCH MARK
REALTY CORPORATION

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ

ਬਰਨਬੀ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਸੈਂਟਰਲ ਮਾਰਕਿਟ

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਇਥੋਂ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ — ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਸਟੋਰ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ — ਸਵੇਰੇ 9.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 9.00 ਵਜੇ ਤੱਕ

CENTRAL MARKET

7421 Edmonds Street, BURNABY, B.C.

Ph. 521-7903

ਫੋਕ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ ਵਲੋਂ ਨਾਟਕ

ਪਿਛਲੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਫੋਕ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਸੁਸਾਇਟੀ) ਵਲੋਂ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ "ਫੋਕ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਫੈਸਟੀਵਲ" (ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੇਲਾ) ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਕਨੇਡਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੀ ਪਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇਕ ਨਾਨ ਪਰਫਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇਸ ਮੇਲੇ ਲਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮੁਖ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਕਿ How it Sounds (ਕਿ ਸੰਗੀਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ) ਜਦ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ How it sells (ਸੰਗੀਤ ਵਿਕਦਾ ਕਿੰਨਾ ਹੈ)।

ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਇਹ ਮੇਲਾ 18, 19, 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਜੈਰੀਕੋ ਬੀਚ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਫਿਨ ਲੈਂਡ, ਕਿਊਬਾ, ਬਰਾਜੀਲ, ਨਿਕਾਰਾਗੁਆ ਫਿਲਪਾਈਨ ਆਦਿ ਤੋਂ ਦੇ ਸੌ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗਵੱਈਆ ਯੂਟਾ ਫਿਲਪਸ (U. Utah Phillips) ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੌ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਦਾ ਇਹ ਮੇਲਾ ਸਿਰਫ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਮੇਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਇਸ ਹੀ ਸਬੰਧ ਵਿਚ 'ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ' ਨੂੰ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਆਇਆ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਸੱਥ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਇੱਕ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਮਦਦ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ ਨੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਾਟਕ 'ਪਿਕਟ ਲਾਈਨ' ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਟੱਬਰ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਰੋਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਬਾਕੀ ਹਮਦਰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੱਥ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਕਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਕਾਰਣ ਸੀ, ਪਿਕਟ ਲਾਈਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਮੱਥਰੂਮ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਲੋਂ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਜੱਦੋਂ ਜਹਿਦ

ਸਮੇਂ ਉਸ ਮੱਥਰੂਮ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮੁਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਿਕਟ ਲਾਈਨ ਉਪਰ ਡਟ ਕੇ ਖੜੀਆਂ ਜਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮਰਦ ਮਾਲਕ ਦੀ ਚਮਚਾਗਿਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਸ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਔਰਤਾਂ ਵਲੋਂ ਅਜੇਹੀ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਸੱਥ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਨਾਟਕ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਥ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਘਬਰਾਹਟ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਸੱਥ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਨਾਟਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਭ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗੰਧਰਸਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬੱਧੀ ਗੰਧਰਸਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

ਉੱਨੀ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਵੱਜ ਕੇ ਪੰਜਤਾਲੀ ਮਿਨਟ ਤੇ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਛੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੋਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਉਪਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੱਥ ਨੇ ਨੰਬਰ ਤਿੰਨ ਸਟੇਜ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਹੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਸੱਥ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਆਨ ਟੂ ਓਟਵਾ ਟਰੇਕ' (On To Ottawa To Trek) ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੰਨ 1985 ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਆਪਣੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖਾਂ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਗਰੇਟ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ (Great depression) ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੋਲੀਫ ਕੈਂਪ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੰਦਗੀ ਤੋਂ ਅੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਉਟਕਾ ਤੱਕ ਇਕ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕਾਫਲਾ ਓਟਵਾ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰਦਾ ਗਿਆ, ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਲੋਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆ ਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਆ ਕੇ ਮਿਲਦੇ ਗਏ। ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗੰਜਾਇਨਾ ਪੁਜਣ ਤੱਕ ਕਾਫਲੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪੁਜ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਗੰਜਾਇਨਾ ਵਿਚ ਰੋਇਲ ਕਨੇਡੀਅਨ ਮਾਊਂਟਿਡ ਪੁਲੀਸ (R.C.M.P.) ਨੇ ਕਾਫਲੇ ਉਪਰ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਖਿਡਾ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜੀ ਜਾਂਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ਾਨਾਂ ਭਰਿਆ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਕਾਫਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 'ਬੋਬੀ ਜੈਕਸਨ' ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਥ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਹੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਮਾਣਿਆ। ਇਹ ਨਾਟਕ 19 ਅਤੇ 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਿਕਟ ਲਾਈਨ ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਡੇਵਿਡ ਜੈਕਸਨ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਪਿੰਦੀ ਗਿੱਲ, ਅੰਜੂ ਹੁੰਦਲ, ਭਵਨਾ ਭੰਗੂ, ਮੱਖਣ ਟੱਟ, ਅਮਨਪਾਲ ਸਾਰਾ, ਨਿਕ ਸੇਭਾ, ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ, ਸ਼ੀਤਲ ਢਿੱਲੋਂ, ਪਾਲ ਬਿਨਿੰਗ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਨੇ।

ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਨਾਟਕ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੱਥ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਤਜਰਬਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾ

ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੱਥ ਵਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਡਰਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੱਥ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਾਟਕ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਏਥੋਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਣਗੇ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਕਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੱਥ ਨੇ ਬਾਂਹਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਹੇਠ ਨਾਟਕ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਝੀਲ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੜੀ ਸਾਧਾਰਣ ਜਿਹੀ ਸਟੇਜ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੀਲ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਪਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਟੇਜ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਪਰਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਨੁੱਕਰ ਨਾਟਕ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਭਰਵੇਂ ਹੁੰਗਾਰੇ ਕਾਰਨ ਸੱਥ ਦਾ "ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਲਾ" ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਫੋਕ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਫੈਸਟੀਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਛਾਪੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸੱਥ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ (ਕਨੇਡੀਅਨ) ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ ਹੈ। ਏਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਰਿਸ਼ਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚਲੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜਦੇ ਹਨ।" ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਅਲਮਨਾਕ (ALMANAC) ਅਤੇ ਸੀ. ਜੇ. ਓ. ਆਰ. ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਡੇਵ ਬੈਰਿਟ ਦੇ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਨਾਟਕ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਆਇਆ। ਰੇਡੀਓ ਪਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਡੇਵਿਡ ਬੈਰਿਟ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਇਹ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੱਥ ਨੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ।" ਸੱਥ ਬਾਰੇ ਆਖੀਆਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਭਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਜਿਥੇ ਸੱਥ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵੱਲ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੇਖਿਆ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਐਕਸਪੋ (EXPO) ਵਰਗੀ 'ਸਿਆਸੀ ਸਰਕਸ' ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜਿਹੇ ਮੇਲੇ ਵੇਖਣ ਆਉਣਾ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕਲਾ ਦੀ ਮੰਗ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਵੇਂ ਥਾਂ

ਮੰਚ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 3 ਅਗਸਤ 86 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ 5:30 ਵਜੇ 8 ਅਮ ਨੂੰ ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦਫਤਰ # 1 — 4725 ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ, ਬਰਨਬੀ (ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ) ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਚੇਚੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ALLWAYS TRAVEL

APPOINTED AGENCY

- For Travel Around the World
- Complete Travel Arrangements

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਲਵੇਜ਼ ਟਰੇਵਲ
ਤੇ ਆਓ !

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਟਰੇਵਲ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ

Book Your Reservation Now For
SUMMER SPECIAL FARE

To INDIA, PAKISTAN, FIJI & LONDON etc.

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਇੰਡੀਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ ਜਾਂ ਲੰਡਨ ਜਾਣ ਲਈ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੁਕਿੰਗ ਕਰਾਓ

For more information : Ph. 875-1441

3657 Main St. (20th Ave.) Vancouver, B.C. V5V 3N6

CIERA SALE

NEW 1986 CUTLASS CIERA

35 CIERAS IN STOCK

EXAMPLE: 4 Dr., 6 cylinder, Automatic, overdrive, split bench seat, Tilt Steering, Cruise Control, Body side moulding, carpeted floor mats, Pulse wipers, Rally wheels, All season radials tires, AM FM stereo cassette, Heavy duty battery, auxillary lighting, Heavy duty suspension sport mirror. Stock No. 6-7254

\$14,900

(Air condition available on some cieras at additional cost)

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ
1983 ਤੋਂ 1984 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

WESTMINSTER

CHEVROLET OLDSMOBILE

12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.

BUS. 521-7731 Pager 687-1985 # 5531

ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ

ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਫ਼

ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। • ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ
ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾ ਰਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਟ

ਕਰਨਲ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਾਵਲ “ਕਾਲ ਅਕਾਲ” ਵਿਚੋਂ

(ਕਰਨਲ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਉਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਰੀ ਟ੍ਰਸਟ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ “ਕਾਲ ਅਕਾਲ” ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨਾਵਲ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਾਕਫ਼ੀ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਦਿਆਂਗੇ — ਸੰਪਾਦਕ)

ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਨੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਲਿਆ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਗਿਆ: “ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਭੌਂ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਦਰਾਂ ਪੌਂਡ ਖਰਚ ਕੇ ਕਿਰਾਏ ਉਤੇ ਅੱਧ ਪਚੋਂ ਮਕਾਨ ਵਹੀਜ਼ਾ! ਇਸ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਗਣੀ ਰਕਮ ‘ਮਾਰਗੇਜ’ ਦੀ ਦੇ ਕੇ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਕਾਨ ਖ਼ੀਦ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਬਸ ਫੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਤੇ ਮਕਾਨ ਮੈਂ ਖ਼ੀਦ ਹੀ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ, ਬੇਸ਼ਕ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਟਿਕੋ। ਪਰ... ਪਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਪਾਪਾ ਜੀ, ਬੀ ਜੀ, ਉਹ ਵਡੀ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ। ਸਰਾਸਰ ਮੁਰਖਤਾ। ਭੁੱਲੋ ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਲੰਡਨ ਹੈ, ਜਲੰਧਰ ਵਾਂਗੂੰ ਨਹੀਂ।”

“ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜਾਣਦੀ ਸਾਂ, ਆਤਮ”, ਸੰਤੋਖ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਤਲਮਲਾਈ। “ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਸਾਂ ਤੂੰ ਉਹਨਾਂ ਪੁੱਤਾਂ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਲਈ ਪਿਆਰ ਤੇ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਹੈ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾ, ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਮੀਤੀ ਤੇਰੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ, ਭੈਣ ਤੇ ਕੀ ਹੈਂ ਤੂੰ? ਤੈਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਨ... ”

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਠੱਲਿਆ: “ਕਸ ਸੰਤ, ਬਸ! ਇਹ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਆਤਮ ਦੀ ਸਿਆਣਪਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਹੈ। ਕਿਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਲਾਇਆ ਹੈ ਉਸ। ਜੇ ਉਹਦਾ ਮਕਾਨ ਆਪਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ।”

“ਜਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸਤਾਂ ਤਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ‘ਭਾਜਰ’ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਚੌਢ ਚਾਨਣ ਨੂੰ।”

“ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਏਸ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਭਭਕ ਕੇ ਗਰੁਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅਜੇ ਤਕ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਕੇ ਰਖਿਆ ਸੀ।

“ਹੁਣ ਬਸ ਵੀ ਕਰ, ਸੰਤ”, ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਭੁਭਕ ਰਹੀ ਭਭਕ ਵਲੋਂ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਸੀ। “ਤੂੰ ਸਗੋਂ ਉਹਦੀ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਦੀ ਦਾਦ ਦੇ। ਉਹ ਆਰਥਕ ਪਖੋਂ ਸੁਰਖਿਅਤ ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ, ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਅਜਾਇਬ ਕੋਲ ਜਾ ਟਿਕਦੇ ਹਾਂ।”

“ਆਪਣਾ ਢਿਛ ਜਾਇਆ ਨਾਲ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਜਾਇਬ ਕੋਲ ਰਹੀਏ? ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਕਹੇਗੀ। ਲੰਡਨ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੀਤੀ। ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਏਥੇ ਕੋਲ ਉਥੇ ਉਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਪੂਤ ...”

ਹੁਣ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕੋਲੋਂ ਨਾ ਰਿਹਾ ਗਿਆ। “ਬਸ, ਬੀ ਜੀ, ਬਹੁਤ ਭੰਡ ਲਿਆ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਮੇਨੂੰ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੇਜਿਆ ਏਥੇ ਉਠ ਦੌੜਨ ਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਗੱਭੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਥੇ ਵੀ ਕੋਸਦੇ ਸੀ, ਖਿਜਦੇ ਸੀ ਤੇ ਏਥੇ ਕਿਉਂ ਘਟ ਕਰੇਗੇ।”

“ਤੇਰੀਆਂ ਕਰੜ੍ਹਤਾਂ ...”

ਗੱਲ ਵਧ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਹਰਮੀਤ ਮਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਹੱਥ ਧਰ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਆਤਮ ਨੂੰ ਮੋਹ ਨਾਲ ਕਿਹਾ: “ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਪੁਤਰ। ਉਥੇ ਹੀ ਕਰ, ਜਿਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੇ।” ਪਰ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਉਹਦੇ ਇਕ ਚੀਸ ਨਿਕਲ ਗਈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਇਕ ਦੋ ਹੋਰ ਵਾਰਤਾਲਾਪਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਮਨ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਮਸੇ ਜਿਹੇ ਰਹਿਣ ਲਗੇ। ਹਰਮੀਤ ਨੇ ਲਖ ਹੈਮਰਸਮਿਥ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਦਿਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਥੇ ਲਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਸਲਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੀ। ਨਵੇਂ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਢਲਣਾ, ਜਚਣਾ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸੋ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਹੋਰ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਅਜਾਇਬ ਦੇ ਘਰ ਲੋਟਨ ਰੋਡ, ਹੌਸਲੋ ਚਲੇ ਗਏ। ਨਾਲ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ, ਆਤਮ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਇਕ ਕਮਰਾ ਵੰਡ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਵੀ ਹੌਸਲੋ ਆ ਕੇ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਦਸ ਦਿਨ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਦਿਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੱਕ ਠਹਿਰ ਤੇ ਸੰਭਲ ਗਿਆ। ਨੀਕ, ਅਜਾਇਬ, ਉਹਦੀ ਵਹੁਟੀ ਤੇ ਉਹਦਾ ਪੁਤਰ ਤੇ ਇਕ ਧੀ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨੂੰਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹਦੇ ਤਿੰਨ ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਬਾਲ ਸਨ ਤੇ ਉਹਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਵੀ ਬਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋਏ ਸਨ।

“ਜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਨੂੰਹ ਅਸੀਂ ਨਾ ਵਿਹਾਜਦੇ, ਜਿਨ੍ਹੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਜੰਮ ਕਢਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਕ ਤਾਂ ਮੂੰਹ ਮੱਥਾ ਵੱਡਾ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜੰਮਣ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਹੀ ਚਲਾ ਦੇਵੇਗੀ”, ਅਜਾਇਬ ਦੀ ਵਹੁਟੀ, ਦਿਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

“ਤੇ ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਸੁਖ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁਤਰ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਹੱਥ ਵਟਾਣਗੇ। ਮੇਰੇ, ਬਾਹਵਾਂ ਤੇ ਢਾਲਾਂ ਬਣਨਗੇ।”

“ਪਰ ਸੰਤ, ਉਹ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਬਣਨਗੇ ਬਣਨਗੇ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਗਏ ਨਾ। ਤੇ ਲੰਡਨ ਹੈ ਐਸ ਵੇਲੇ ਪੌਂਡਾਂ ਦੀ। ਪਿੱਛੋਂ ਦੀ ਕੱਟ ਜਾਣੇ ...। ਇਹ ਲੰਡਨ ਹੈ, ਸੰਤ, ਲੰਡਨ। ਪੰਜਾਕ ਨਹੀਂ।”

ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਜੀ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋ ਪਏ।

ਇਕ ਤਾਂ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਆਸਰਾ ਸੀ। ਦੋ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੰਮੇ ਤੇ ਉਦਾਸ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਚੁਪ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜਾ ਸੰਤ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਪ੍ਰਬਲ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹਦਾ ਮੋਹ ਪੈ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਦੋ ਚਾਰ ਅੰਦਰੋਂ ਤੇ ਵੱਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਥੀ ਢੁੰਡ ਗਏ। ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਉਪਰ ਲੰਡਨ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ।

ਉਹ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਘਰ, ਪਾਰਕ ਜਾਂ ਪੱਥ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਬਹਿੰਦੇ ਤੇ ਲੰਡਨ, ਬਰਮਿੰਘਮ, ਲਿਵਰਪੁਲ, ਕੋਵੈਂਟਰੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਏਧਰ ਉਧਰ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਚੁਗਲੀ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੋਂ ਉਪਰ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ; ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹੋਂ ਤੇ ਇਸ ਨਿਰਮੋਹ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਉਪਰ “ਚੁੰਡ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਇਸ ਲੰਡਨ ਨੇ”, ਇਕ ਆਖਦਾ।

“ਪੌਂਡਾਂ ਦੇ ਗੋੜ ਵਿਚ ਸੌਣ, ਉਠਣ, ਖੇਡਣ, ਬਹਿਣ, ਪਿਆਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ, ਨਿਘ, ਹੁਲਾਸ — ਸਭ ਕੁਝ ਪਿਸ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ”, ਦੂਜਾ ਆਖਦਾ।

“ਵਾਹ! ਉਹ ਖੂਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਾਹੁਣਾ, ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣਾ, ਸਵੇਰਾਂ ਤੇ ਉਥੇ ਤਕਟੀਆਂ, ਪਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਟਾਕੀਆਂ ਲਾਣੀਆਂ, ਤੇ ...”

ਚੌਥਾ ਬੋਲਦਾ: “ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸਿਆਲਾ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਕਟਦਾ। ਬਸ, ਬਹੁਤ ਏ ਗਈ, ਵੀਰੋ। ਨਾ ਦਿਨੇ ਸੂਰਜ, ਨਾ ਰਾਤੀਂ ਚੰਨ। ਨਾ ਦਿਨ ਪੁਤਾਂ ਪੋਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ, ਨਾ ਰਾਤੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਲਾਣਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੁੱਲਿਆ ਇਸ ਮੇਮਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਆ ਕੇ।”

“ਪਰ ਵੇਖ ਤਾਂ ਲਈਆਂ ਨਾ ਮੇਮਾਂ ਇਕ ਵਾਰ, ਬੰਤਾ ਸਿਹਾਂ। ਹੱਥ ਵੀ ਮਿਲਾਏ ਨੀ ਤਿੰਨਾਂ ਚੌਹਾਂ ਨਾਲ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਤਾਂ ਸਫਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਇਹ ...” ਕੋਈ ਟਿਚਕਰ ਕਰਦਾ।

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ: “ਮੈਂ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਮਿਤਰੇ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਥੇ ਵੀ ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ਗਲਾਮ ਸਾਂ, ਤੇ ਅਜ ਏਥੇ ਵੀ ਉਹ ਗਲਾਮੀ ਦਾ ਤੱਕ ਗਲੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਵਰਕ ਬਹੁਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਠੱਡੇ ਮਾਰਦੇ ‘ਬਲੈਕ ਡਾਗ’ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਏਥੇ ਵੀ ਦਰ ਦਰ ਤੇ ਤੋਏ ਤੋਏ ਹੈ। ਹਾਂ, ਵੈਸਟ ਐਂਡ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰਾਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ, ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਰ ਹੈ।”

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨੇ ਬੜਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹਦੀ ਸ਼ੁਰੂਤ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਪੂਰਬ ਲੰਡਨ ਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵੱਸੋਂ ਪੁਜੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ

ਨੀਊਯਾਰਕ, ਲੋਜ਼ੋਲਸ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ, ਟਰਾਂਟੋ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ, ਬੈਂਗਕਾਕ ਦੁਬਈ, ਮਸਕਟ ਆਦਿ।

ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਭਾਈ ਆਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦਾ ਹੁਣ ਜੋੜੀ ਵਜਾਣ ਤੇ ਰੂਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਦਾ। ਉਹਦੀ ਘਾਟ ਐਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਘੋਸਦੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦੀ ਇਕ ਅੱਖ ਪੁਰਨਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਉਹ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਵਜਾ ਸਕਦਾ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਲਾਹੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ।

ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਂਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਜੋੜੀ ਵਜਾਂਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕਦੀ ਕਦੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ, ਜਦੋਂ ਜੋੜੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਭਲਾ, ਸੰਗਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਹੜਾ ਸਿਖ ਟਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਉਹ ਰਾਮਗੜੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੀ ਗਿਆ। ਸ਼ੈਪਹਰਡ ਬੁਸ ਵੀ। ਕੋਵੈਂਟਰੀ ਤੇ ਲਿਵਰਪੁਲ ਵੀ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਥਾਈਂ — ਪਰ ਮਨ ਉਹਦਾ ਖਿੜਦਾ ਨਾ। ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਖਾਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਕੀ ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਫਜ਼ਾ ਸੀ? ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ? ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖਿੱਚ? ਆਪਣੀ ਮਰਿਯਾਦਾ, ਆਪਣੇ ਭੂਤ ਨਾਲ ਚੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ?

ਸੰਤੋਖ, ਆਪਣੇ ਲਾਡਲੇ ਮੀਤੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ: “ਜੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਬਹੁ ਹੁੰਦੀ, ਬਾਲ ਬੱਚਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇੰਜ ਨਾ ਭਟਕਦੀ, ਮੇਰੇ ਮੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਜੀ ਦਾ ਦਿਲ ਏਥੇ ਖੂਬ ਲਗ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਰ ...”

ਹਰਮੀਤ ਚੀਸ ਵੱਟ ਲੈਂਦਾ।

ਸੰਤੋਖ ਨੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ। “ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੀਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਕਹੋ। ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਘਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਘਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਿਉਤੇ ਆਏ ਹਨ। ਜੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਕਰੋ।”

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਲਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੇ ਪਵਿਤਰ ਮਸਲੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨੇ ਨਾ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਬਦਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਸੋਧੀ ਤਾਂ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਰਾ ਘੱਟ।

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਹੇ, “ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੀ ਮਤਿ ਦਿਆਂ। ਜਾਣਦੀ ਹੈ, ਉਹਦੀ ਕੀਰਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਦੂਰੇ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪ, ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਰੂਸ ਤਕ ਪਸਰ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚ ਉਲਥੇ ਹੋ ਕੇ ਹਨ। ਉਹਨੂੰ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪਿੱਛੋਂ ਦੂਜਾ ਬੁਲਾਵਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਉਹਦੇ ਵਾਸਤੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਬਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸੰਤ! ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਉਹਦੀ ਝੋਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਕ ਪੁਸ਼ਪ ਸੁਟ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਹਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਸੁਣਨਾ ਬਣੇਗਾ।”

“ਫਿਰ ਵੀ, ਪ੍ਰੀਤੀ। ਕਹਿ ਤਾਂ ਵੇਖ।”

“ਤੂੰ ਹੀ ਪੁੱਛ। ਪਹਿਲੇ ਵੀ ਤਾਂ ਐਲੀਜ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਹਾਣੀ ਉਹਨੇ ਮੇਨੂੰ ਹੀ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਮੇਨੂੰ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਐਲੀਜ਼ਾ ਤੇ ਹਰਮੁਕਤਾ ਵਾਂਗ ਇਕ ਹੋਰ ਧੱਕਾ ਲਗਾ ਹੈ।”

“ਮੇਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੀਤੀ! ਉਫ਼, ਮੇਰੇ ਲਾਡਲੇ ਦੀ ਦਿਲੀ ਮੰਗ ਕੀ ਕਦੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।”

“ਹੋਵੇਗੀ, ਸੰਤ! ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।” ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਘੁਟ ਲਿਆ। ਚੁੰਮਿਆ। “ਅਜਿਹੇ ਦੇਵਤਾ ਸਰੂਪ ਮੀਤੀ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਪ ਅਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਮੇਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ।”

“ਤੇ ਜੇ ਇਹ ਕੋਈ ਕਰਾਂਟਨ ਹੋਈ, ਫਿਰ ...”

“ਫਿਰ ਵੇਖ ਲਵਾਂਗੇ, ਸੰਤ! ਸਥਰ ਨਾਲ ਤੂੰ ਵੇਖ ਨੀ ਰੰਗ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ...”

“ਮੈਂ ਕਦੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸਹੇੜਨੀ, ਜੀ, ਇਹ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਦੀ ਹਾਂ “ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਦੇ, ਸੰਤ! ਇਕ ਪੌੜੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਭ ਧਰਮ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਦਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੇਨੂੰ ਉਸ ਮੰਜ਼ਲ, ਉਸ ਪੜਾ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੇਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਯਸੂ, ਮਸੀਹ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਪਰ ... ਸਥਰ ਅਜੇ, ਸੰਤ! ਬਿਨਤੀ ਕਰਿਆ ਕਰ। ਪਾਠ ਕਰਿਆ ਕਰ। ਅਰਦਾਸ ਕਰਿਆ ਕਰ। ਸਭ ਕੁਝ ਰਾਸ ਆਵੇਗਾ।”

ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਹਰਮੀਤ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੁੱਟੇ ਦਿਲ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਦੱਸ ਹੀ ਦਿੱਤੀ।

(ਥਾਕੀ ਪੰਨਾ 13 ਤੋਂ)

ਪਾਇਲ ਸਾੜੀ ਸੈਂਟਰ(1985) ਇੰਨਕ.

ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚੋਂ :

- ਦਾਜ ਵਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ
 - ਵਾਜ਼ਬ ਕੀਮਤ
 - ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ ਭੀਜਾਈਨ
 - ਲੇਟੇਸਟ ਵਰਾਇਟੀ
- ਲੈਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਾਇਲ ਸਾੜੀ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਨਾਂ ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ

9277 - 120 ਸਟਰੀਟ (ਸਕਾਟ ਰੋਡ) ਡੈਲਟਾ, ਬੀ. ਸੀ.

ਫੋਨ : 584-6011

ਕਰੇਵ ਦਾ ਸੂਟ — 16 ਡਾਲਰ ਵਾਲਾ ਹੁਣ 8.99 ਡਾਲਰ ਵਿਚ
ਪੌਲੀਇਸਟਰ ਦਾ ਸੂਟ 10 ਡਾਲਰ ਵਾਲਾ ਹੁਣ 5 ਵਿਚ

— 45 ਡਾਲਰ ਵਾਲਾ ਸੂਟ ਹੁਣ 25 ਡਾਲਰ

ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਰੱਖੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਪੇਸ਼ਲ ਤੋਹਫਾ

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸੂਟ — ਮਿਲੇਗਾ

— ਪਾਇਲ ਸਾੜੀ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ

“ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਪਾਪਾ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਬੀ ਜੀ”, ਉਸ ਅੰਦਰੋਂ ਵਿਲੁਕ ਕੇ ਪਰ ਚਪਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ। “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਅਪਨਾਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਾਂ। ਐਲੀਜ਼ਾ ਨਾਲ ਜੋ ਬੀਤੀ, ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਹਰਮੁਕਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਹ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਕਾ ਸੋਚਦਿਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਪਿਤਾ ਤੇ ਮਾਂ ਨੇ ਹਰਮੀਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰਿਆ, ਦੁਲਾਰਿਆ, ਪੁਚਕਾਰਿਆ।

“ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੀਤੀ”, ਸੋਚ ਰੋ ਪਈ। “ਵੇਖੀ, ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿਹੜੀ ਇਹਨਾਂ ਚੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਏਗੀ।”

“ਅਰਦਾਸ ਕਰਿਆ ਕਰ, ਮੀਤੀ” ਪਿਤਾ ਨੇ ਜੱਫੀ ਵਿਚ ਲਿਆ। “ਵੇਖੀ, ਰੋਥ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਤੁੱਠੇਗਾ।”

“ਜੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਐਨੀ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਫੈਲਦਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਖੋਲ੍ਹਦੇ, ਫੈਲਦੇ, ਫਰੋਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਤੇ ਆਖਿਰ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਤੇ ਪਿਉ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਮਿਤਰ ਵੀ ਹੋ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੱਚ ਜਾਣੀਂਗੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਰੰਗੇ ਨਹੀਂ।

“ਨਹੀਂ, ਚੰਨ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਝੁਗਾਂਗੇ। ਉਡੀਕਾਂਗੇ, ਬੜੇ ਸਬਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕਾਂਗੇ।” ਉਂਜ ਐਨੀ ਤਾਵਲੀ ਸੀ ਸੋਚ ਪੁਤ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ, ਪਰ ਅੱਜ ਉਹ ਨਿਮੋਬੂਟੀ ਹੋ ਗਈ।

“ਪੁਤ ਮੀਤੀ, ਤੇਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਤੈਨੂੰ ਕਿ ਜੇ ਤੇਰੀ ਝੋਲੀ ਪਏਗੀ, ਉਹੋ ਅਕਾਸ਼ ਉਤਰੀ ਪਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਆਪ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਅਭਰਿਠ ਸੁਗਾਤ।”

ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਿਆ ਤੇ ਉਸ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਕਿਹਾ। “ਵੇ ਮੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ, ਉਹਨੂੰ ਮਿਲਾ ਤਾਂ ਸਹੀ।”

“ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਬੀ ਜੀ।”

“ਫਿਰ ਵੀ। ਵੇਖਾਂ ਤਾਂ ਸਹੀ। ਈਸਾਈ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ। ਵਾਲ ਲੰਮੇ ਸੁ ਕਿ ਕੱਟੇ ਹੋਏ।”

ਹਰਮੀਤ ਵੀ ਮੁਸਕਰਾ ਪਿਆ। “ਹੈ ਤਾਂ ਈਸਾਈ, ਪਰ ਵਾਲ ਮਰਹੱਟਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਲੰਮੇ ਤੇ ਘਣੇ ਤੇ ਕੁਲੇ ਹਨ।”

“ਫਿਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਖਾਂਗੀ। ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਪੰਜ ਬਾਨੀਆਂ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਕੰਠ ਕਰਾ ਲਵਾਂਗੀ। ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਲੁਪਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।”

“ਤੇ ਮੈਂ ਵਿਲਾ ਚਲਾ ਕੇ ਇਕ ਸਵੇਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਦਿਆਂਗਾ”, ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਹਿਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਸਿਆ — ਉਹ ਪਹਿਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੰਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਪਹਿਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਸੁਖਾਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਲੋਟਦਾ ਸੀ।

“ਤੇ ਜੇ ਉਸ ਮੈਨੂੰ ਗਿਰਜੇ ਧਿਕ ਲਿਆ?” ਹਰਮੀਤ ਵੀ ਉਚੀ ਸਾਰੀ ਖਿੜਖਿੜਾ ਕੇ ਹੱਸਿਆ। “ਤੇ ਨਾਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ।”

“ਤਾਂ ਕੀ?” ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਕਹਿਕਾ ਮਾਰਿਆ। “ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਯਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ‘ਕਿਉਂ, ਸੰਤ?’”

“ਆਹੋ ਜੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤਕ ਅੰਦਰੋਂ ਕੋਈ ਗਿਰਜਾ ਤਕਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਚਾਰ ਵਾਰੀ ਗਈ ਹਾਂ ਤੇ ਮਸੀਤ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰੀ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀ ਸੀ।”

ਹੱਸਦਾ ਹੱਸਦਾ ਹਰਮੀਤ ਇਕ ਦਮ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ।

“ਪਰ ਬੀ ਜੀ, ਅੰਤ ਵਾਇਦਾ ਕੀ? ਉਹਨੇ ਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ। ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਸ ਮੇਰੇ ਨਿਪੁੰਨ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ। ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ।”

“ਵੇ ਮਿਲਾ ਤਾਂ ਸਹੀ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਤੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਨਾ ਸਹੀ।”

“ਹਾਂ, ਹਾਂ, ਲਿਆ ਸਹੀ ਉਹਨੂੰ ਘਰ। ਮੈਂ ਵੀ ਤਾਂ ਵੇਖਾਂ...”

ਵੇਖਾਂ? ਐਨੀ ਦੇਰ, ਐਨੇ ਦਿਨ, ਐਨੇ ਵਰ੍ਹੇ ਤੇ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਚੁਕੇ ਸਨ ਉਹਨੂੰ ਮਨਾਖਾ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ‘ਵੇਖਾਂ ਤਾਂ ਸਹੀ’, ‘ਲਿਆ ਵੇਖੀਏ’ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਵਾਕ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅਚੇਤ ਹੀ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਇਕਾ ਇਕ ਉਹਦਾ ਅੰਦਰ ਕੁਮਲਾ ਜਾਂਦਾ।

ਅਗਲੇਰੇ ਦਿਨ ਹਰਮੀਤ ਨੇ ਔਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਐਲਸ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ, “ਅੱਜ ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲੰਚ ਇਕੱਠੇ ਖਾਈਏ। ਬੜੀ ਮੁਢੱਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਿਆਂ।”

“ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ”, ਉਹ ਮੁਸਕਰਾਈ।

ਸਦਾ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇ ਘੁੜ੍ਹ ਆਪਣਤ ਤੇ ਨੇਤਤਾ ਵਿਖਾਂਦੀ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਗਈ, “ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੀਤ, ਮਹੀਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਜ ਨਾਲ ਬੈਠਿਆਂ।”

“ਹਾਂ, ਐਲਸ!”

“ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ।”

“ਫਿਰ?”

“ਫਿਰ? ... ਫਿਰ ਕਦੀ ਦਸਾਂਗੀ।”

ਲੰਚ ਲਈ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਹੀ ਇਕ ਰੈਸਟੋਰਾਂ ਵਿਚ ਗਏ।

ਬੜੀਆਂ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ। ਆਪਣੇ ਦਾ ਨਿਘਾ ਜਿਹਾ ਵਾਤਾਵਰਨ।

“ਮੇਰੇ ਮਾਪੇ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਕ ਹਨ, ਐਲਸ!”

“ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵਾਂਗੀ।”

“ਪਰ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਥਾ ਪਾਣਗੇ। ਤਿਆਰ ਹੋ?”

“ਹਾਂ, ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਕਹਿ ਦੇਵਾਂਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਮਹਾਨ ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੀਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਉਤੇ ਲੋਟ੍ਹਾ ਹਾਂ; ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਣ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਹਾਂ। ਕਹਿ ਦੇਵਾਂਗੀ ਕਿ ਇਹਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਤਿਭਾ।”

“ਐਲਸ ... ਫਿਰ ਮਜ਼ਾਕ।”

“ਮਜ਼ਾਕ ਨਹੀਂ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੀਤ, ਸੱਚ ਹੀ ਤੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹਾਨ ਬਣਾ ਸਕੇ...”

“ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੌਣ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ?”

“ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਨਰਸ ਹਾਂ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੀਤ, ਤੈਨੂੰ ...”

“ਭਾੜ ਵਿਚ ਗਿਆ ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੀਤ! ਮੈਨੂੰ ਹਰਮੀਤ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਮੀਤਾ ਕਹੋ ...”

“ਨਹੀਂ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੀਤ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਔਕਾਤ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਝੁਲਾਂਗੀ ਵਿਛੜਨ ਲਗਿਆਂ ਹਰਮੀਤ ਨੂੰ ਇਕ ਫੁਰਨਾ ਫੁਰਿਆ। ਉਹਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਕਰਾਰ ਜਾਂ ਹੋਣੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਬੰਨੇ। ਤਿੰਨ ਵਰ੍ਹੇ ਉਹ ਪੁਲਾੜ ਵਿਚ ਲਟਕਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਐਲਸ ਸੀ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀ ਘੁੰਭੀ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਦੀ। ਉਹਨੂੰ ਪੱਕ ਸੀ ਕਿ ਪਿਆਰ ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਘਪਲਾ ਹੈ; ਕੁਝ ਰਾਜ਼।

ਉਹਨੇ ਇਕਾ ਇਕ ਪੁੱਛਿਆ: “ਅਗਲੇ ਗੁੱਝ ਫਰਾਈਡੇ ਸਮੇਂ ਤਿੰਨ ਫੁਟੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕੀ ਐਲਸ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਿਨੈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪੇਰਸ ਲਾ ਆਈਏ?”

ਐਲਸ ਲਗਾਏ ਨੇ ਪਲ ਦੀ ਪਲ ਲਈ ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਨਿਸ਼ੱਕ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਰੂਰ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪੇਰਸ ਗਿਆਂ ਦੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਲਗੇ ਹਨ ਤੇ ਮੇਸਮ ਵੀ ਐਤਕੀ, ਰੋਥ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਹਰਮੀਤ ਸਮਝ ਨਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸੀ ਐਲਸ? ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਮੁਸਕਾਣ ਸੀ ਉਹ, ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਉਦਾਸੀ। ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਗੰਭੀਰ ਸੀ ਉਹ, ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਖਿਡਾਰੂ। ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਥਦੀ ਸੀ ਉਹ ਪਿਆਰ ਉਹਨੂੰ, ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਦਿਲ ਲਗੀ ਸੀ। ਕੀ ਇਕ ਛਲਾਵਾ ਸੀ ਐਲਸ, ਕਿ ਸੱਚੀ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਇਕ ਸੱਚਾ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਪਟੇਲਾ।

‘ਚਲੋ ਪੇਰਸ ਚਲਦੇ ਹਾਂ। ਪੇਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ। ਪੇਰਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਪੁਗਾਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਰਸ ਪਿਆਰ ਦੀ ਰਗ ਰਗ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਪੇਰਸ ਹੀ ਬਣੇਗਾ ਰਾਜਦਾਨ ਮੇਰਾ। ਪੇਰਸ ...”

2.

ਲੰਡਨ! ਬਰਮਿੰਘਮ! ਲਿਵਰਪੁਲ! ਕੋਵੇਂਟਰੀ! ਰੈਡਿੰਗ! ਸਲੋਹ!

ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਸੋਂ।

ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਦੁਖਿਆਰੀ ਵਿਥਿਆ ਤੇ ਗਾਥਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਮਾਇਣ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਹੋਣੀ। ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਬਨਵਾਸ ਜਿਹਾ ਬਨਵਾਸ ਸੀ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ? ਨਹੀਂ! ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਅਲੌਕਿਕ ਬਨਵਾਸ ਸੀ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਬੇਜੋੜ ਬਨਵਾਸ!

ਇਹ ਅਠਾਰਵੀਂ, ਉਨਵੀਂ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸਿਧਾਪੁਰ, ਮਸਕਟ, ਉਮਾਨ, ਬੇਂਗਲਾਕ, ਟਰਿਨੀਡਾਡ ਟੋਬੈਗੋ, ਸੂਰੀਨਾਮ, ਫਿੰਜੀ, ਦਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਨਵਾਸ ਵਰਗਾ ਬਨਵਾਸ ਨਹੀਂ।

(ਥਾਕੀ ਪੰਨਾ 14 ਤੇ)

One Pizza Number - 16 Locations

Call 222-2222

ARMY SPECIAL!

(When you have a few extra mouths to feed)

We use
real
cheese

3 large
pizzas
(30 large slices)

\$19.99
delivered

Party Pizzas

party with party pizzas

(20 large slices)

2 large pizzas only

\$15.99
delivered

All pizzas
prepared for you
from fresh
ingredients daily

one great price
one great pizza
one great number

222-2222

Hours of operation :

Mon. - Tues. - Wed. —

4.00 p.m. — 2.00 a.m.

Thurs. Fri. Sat. — 11.00 a.m. -

3.00 a.m.

Sun. & Holidays — 11.00 a.m.

to 2.00 a.m.

ਫੋਨ ਕਰੋ :

222-2222

Free
Delivery

(ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ
ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਹੋਵੇ)

(ਪੰਨਾ 13 ਦੀ ਥਾਂ)

ਏਥੇ ਤਾਂ, ਸਾਲਸ ਸਬੂਤ ਆਦਮੀ ਬੋਲੇ ਬਣ ਕੇ ਭੌਂਦੇ ਨੂੰ ਪਿਟਦੇ। ਏਥੇ ਪਾਇਲਾਂ ਪਾਂਦੇ ਗੁਟਕੂ ਗੁਟਕੂ ਕਰਦੇ ਲੋਟਨ ਕਬੂਤਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੀ ਅੰਦਰ ਘੁਲਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਤੜਪ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੇ। ਯਥਾ ਨੰਡ ਜਵਾਨ, ਜਹਾਨ, ਖਿੜਦੇ, ਸੁਹੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉਪਰ ਪਲੋਪਲੀ ਝੁਰੜੀਆਂ ਦੇ ਝੁਰਮਟ ਪਾ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਖਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਖਾਰਾ ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਖਾਰ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਦਾ ਚਾਨਣ ਮਨ ਨੂੰ ਤੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਮਨੁੱਖ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਏਥੋਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤਰ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਕੜ ਲੈਂਦੇ, ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਨਪੀੜ ਲੈਂਦੇ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਬੀਅਰ ਤੇ ਵਿਸਕੀ ਸਾਰੀ ਸੱਤਾ, ਸਾਰੀ ਨਿਸ਼ਾ, ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਚੂਸ ਲੈਂਦੀ।

ਏਥੇ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਏਥੋਂ ਦੇ ਫੁਲ ਬਸ ਵੇਖਣ ਜੋਗ ਹਨ। ਸੀਨੇ ਤੇ ਲਾਸਾਂ ਨਾਲ ਲਾਇਆਂ ਸੁਰੰਧੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਏਥੇ ਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਡਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉਡਨ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਨੂੰਗ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਥੋਂ ਦਾ ਵੇਲਣਾ, ਰੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਰੂਹ ਨੂੰ ਪੇਲ ਛਡਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਚੌਕੀ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਦਾਣਾ ਫਸਿਆ, ਉਹ ਪਿਸ ਪਿਸ ਪਿਸ ਚੂਰ ਚੂਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਹ ਪਿਆਰਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਪੌਂਡਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਾਨੁਭੂਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ। ਏਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਏਥੇ ਮਾਰਟਰਗੇਜ਼ਾਂ, ਉਵਰਟਾਈਮਾਂ, ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਜਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਏਥੇ ਭੈਣ ਇਕ ਪੁਰਜ਼ਾ ਹੈ, ਮਾਂ ਇਕ ਅੱਜ਼ਾਹ, ਪਿਉ ਇਕ ਮਸ਼ੀਨ, ਪੁੱਤਰ ਇਕ ਪਹੀਆ ਤੇ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਮਿਤਰ ਵੀ ਇਕ ਕਲਾ, ਇਕ ਖੜਬੜ, ਇਕ ਰੋਬਟ!

ਏਥੋਂ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਘਰ ਇੰਨੇ ਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਸਾਂ, ਹੌਕਿਆਂ, ਹਾਵਿਆਂ, ਕਸਕੀਆਂ, ਆਹਾਂ, ਅਥਰੂਆਂ ਨਾਲ ਉਸਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਖੜਬੜੀ ਪਿਜਰ ਵਸਦੇ ਹਨ।

ਏਥੋਂ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ, ਡੋਅਰੀਆਂ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ, ਮੋਟਰਾਂ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧੂੰਆਂ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਕਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਲਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਕਾਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ, ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਘਾਂ ਨਹੀਂ, ਨਾਚ ਗਾਣੇ ਨਹੀਂ, ਨਾਈਟ ਕਲਬਾਂ ਨਹੀਂ, — ਉਫ਼, ਹੋਰ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਜਰੀਆਂ ਤੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਵੀ ਕਾਲਿਆਂ ਉਤੇ ਥੁਕ ਸੁਟਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੇ ਏਥੋਂ ਦੇ ਪਾਨ ਖਾਨੇ, ਸ਼ਰਾਬੀ, ਕਬਾਬੀ ਤੇ ਸਾਊ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਾਲੀਆਂ ਕੰਜਰੀਆਂ ਤੇ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਥੁਕ ਸੁਟਦੇ ਹਨ! ਇਹ ਲੰਡਨ ਹੈ, ਬਈ, ਲੰਡਨ। ਜ਼ਰਾ ਹਟ ਕੇ। ਜ਼ਰਾ ਬਚ ਕੇ।

ਏਥੇ ਹਰ ਕਾਲਾ ਇਨਸਾਨ ਜਾਨਵਰ ਹੈ ਇਕ। ਆਪਣੇ ਢਿਡ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਹੈ ਉਹਨੂੰ। ਆਪਣੀ ਬੁਰਕੀ, ਆਪਣੇ ਨਿਰਬਾਹ ਦੀ ਚਾਹ ਹੈ। ਏਥੇ ਪਿਓ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਤੇ ਪੁਤਰ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਧੀ ਮਾਂ ਤੇ ਪਿਓ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਵਟ ਕੇ ਤੇ ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਸੁਖ ਦੀ ਨੀਂਦਰ ਸੌਂ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਏਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਕਣ-ਪੁਤਲਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲੰਡਨ ਨੇ ਦੋ ਸੌ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉਤੇ। ਕਿਹਾ ਦੇਸ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ? ਕਿਹਾ ਮਹਾਨ ਤੇ ਸੁਘੜ? ਏਥੋਂ ਦੀ ਵੱਸੋਂ ਕਿਹੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਵੱਸੋਂ ਹੋਵੇਗੀ: ਕਿਹਾ ਜਮਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹਦਾ। ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ! ਪਰ ਹਿੰਦੀਆਂ ਲਈ ਸਰਾਪਿਆ ਹੈ ਇਹ ਲੰਡਨ, ਇਹ ਬਰਸਿਘਮ, ਇਹ ਲਿਵਰਪੁਲ,

ਇਹ ਰੈਡਿੰਗ, ਇਹ ਹੰਮਬਰੋ, ਇਹ ਦੇਸ਼! ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਰਾਪਿਆ ਹੈ। ਏਥੇ ਹਿੰਦੀ ਸ਼ਿਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕੋੜ੍ਹ ਕਿਰਲੀ ਹਨ — ਜਿਵੇਂ ਕਈ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਨ।

ਏਥੇ ਜਨਮੋਂ ਹਿੰਦੀ ਬੱਚੇ ਅੰਗਿਆਰਾਂ ਤੇ ਪਲਦੇ ਹਨ; ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਂਦੇ ਹਨ; ਵਿਹੂ ਉਗਲਦੇ ਹਨ। ਏਥੇ ਜਨਮੋਂ ਹਿੰਦੀ ਬੱਚੇ ਮਾਂ ਦੇ ਥਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੁਧ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਕਲਯੋਤਰੀ ਵਿਹੂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜੰਮਦੇ ਹੀ ਜਾਂ ਰੰਡੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬੇਵਾ।

ਏਥੇ ਮੋੜ ਮੋੜ ਉਪਰ 'ਹਰਾਮੀ ਕਾਲੇ', 'ਅੰਨ੍ਹੇ ਸਾਲੇ', 'ਕਾਲੇ ਕੁੱਤੇ', 'ਕੰਜਰ', 'ਅਉਤਰੇ', ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੜ੍ਹਕਦੀਆਂ ਬਰਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ... ਫਿਰ ਦੂਰ ਰੂਹ ਦੀ ਅੰਤਰੀਵਤਾ ਤਕ ਧਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਏਥੇ ਜੇ ਬੁਢੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਮਰੇ ਪਰਾਂ। ਏਥੇ ਜੇ ਕੋਈ ਜਵਾਨ ਵੀ ਕਮਾਨ ਹੋਵਾਣ ਦੋਂ, ਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਾਟ ਲਾਉ ਜੀ ਉਹਨੂੰ ਵੀ। ਡਿਗਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਤਾਂ ਡਿੱਗੇ। ਮਰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰੇ!

ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਧਰਤ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਵਧੀਆ ਗਣਰਾਜ! ਏਥੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰਖਣ ਲਈ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਥੇ, ਹਾਈਡ ਪਾਰਕ ਵਿਚ, ਸਭ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਨ ਦੀ। ਆਪ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੇ ਰਾਣੀਆਂ ਵੀ ਕਟਿਹਰੇ ਵਿਚ ਖੜੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਂ ਜੀ, ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਇਹ! ਮਹਾਨ ਹਨ ਏਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ! ਮਹਾਨ ਏਥੋਂ ਦੀ ਉਨਤੀ! ਮਹਾਨ ਏਥੋਂ ਦੇ ਜਹਾਜ਼, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼, ਖੜਬੜ, ਰਾਕਟ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕਲ-ਯੰਤਰ, ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ—ਸਭ ਕੁਝ।

“ਪਰ...ਪਰ”, ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿਲਕਦਾ, “ਮੇਰੇ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਹਮਵਤਨਾਂ ਲਈ ਏਥੇ ਕੀ ਹੈ?”

ਜਦੋਂ ਹਰਮੀਤ ਦੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਨੇ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇਆ।

“ਸਾਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਚਲ, ਮੀਤੀ” ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, “ਏਥੋਂ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਚਲ ਗਿਆ ਹੈ।”

“ਤੁਸੀਂ ਗਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕੱਲਾ ਰਹਿ ਜਾਵਾਂਗਾ।” ਹਰਮੀਤ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ। ਫਿਰ ਬੀ ਜੀ ਦੀ ਵੇਖੋ ਏਥੇ ਸਿਹਤ ਕਿੰਨੀ ਨਰੋਈ ਹੈ। ਉਥੇ ਤਾਂ ਹੱਡਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਦਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਛਡਦੀਆਂ।

“ਪਰ ਏਥੇ ਜੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਨਿਮ੍ਹਾਂ ਨਿਮ੍ਹਾਂ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੀਤੀ, ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ।”

“ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਬੀ ਜੀ, ਪਰ ਇਕ ਦੋ ਵਰ੍ਹੇ ਤਕ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਚਲਾਂਗੇ। ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਮੁੜਨ ਲਈ ਲੱਚਦਾ ਹੈ।”

“ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਕੰਮ ਹੈ ਨਾ ਏਥੇ, ਮੀਤੀ”, ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਐਲਸ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟੇ ਘਟੇ ਦੇ ਸਾਲ ਹੋਰ ਤੈਨੂੰ ਏਥੇ ਰਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਇਹ ਐਲਸ! ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਕੋਡੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਐਵੇਂ ਲੋਕ ਗੋਰੀਆਂ ਤੇ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਏਥੇ ਵੀ ਮੋਹ ਤੇ

ਪਿਆਰ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਵਗਦੇ ਵੇਖੇ ਹਨ। ਕਲਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਬੁਲੰਦੀ ਤਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕਲ ਪੁਤਲੇ ਨਹੀਂ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਰਦ ਹੈ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ, ਆਦਰਸ਼ ਹਨ। ਨਸੂਲਵਾਦ ਹੈ — ਪਰ ਇਹਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਤਾਂ ਹਨ, ਹਰਮੀਤ।”

“ਹਾਂ, ਪਾਪਾ ਜੀ ...”

ਕਾਫ਼ੀ ਤਕਰਾਰ ਹੋਈ, ਪਰ ਹਰਮੀਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਤਕੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾ ਲੈ ਗਿਆ।

ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੇ ਨਿਰਤੰਤਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਥੇ ਹਰਮੀਤ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਈ ਵਾਹ ਵਾਹ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਤੇ ਹੁਲਾਰਿਆ, ਉਥੇ ਹਰਮੀਤ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ।

ਹਰਮੀਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਹੁਟੀ ਗਭਰੂ ਨੇ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ।

“ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੰਤ। ਜਾਣਦੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂ?” ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

“ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਰੋਜ਼ ਨਿਤਾਰਦੇ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੀ ਹਾਂ।”

“ਨਹੀਂ, ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਹੈ। ਅਸਾਂ ਜਾ ਕੇ ਮੁਕਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਮੁਕਤਾ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ, ਸਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਐਤਕੀ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੇਲਾ ਖੁਭ ਨਾ ਜਾਏ ...”

“ਹਾਏ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਪ੍ਰੀਤੀ। ਬੇਬਕ, ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ। ਮੁਕਤਾ ਦਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਕੋਟ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਕੋਟ ਹੋਰ ਹਰਮੀਤ ਦਾ? ਇਹ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਦੀ ਖੇਡ ਸੀ, ਪ੍ਰੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਲਗਦਾ ਸੀ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿ ਮੁਕਤਾ ਤੇ ਮੀਤਾ ਬਣੇ ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਹਨ। ਮੀਤੀ, ਮੁਕਤਾ, ਬਰੀਰ ਕਦੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।”

“ਉਹਦਾ ਇਕ ਪੰਜਾ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ।”

“ਜਾ ਕੇ ਵੇਖੋ ਜੋਖਾਂਗੇ। ਤੇ ਸੱਚ, ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਸਵੈ-ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ।”

“ਤੇ ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਦਮਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਕ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਤਰਪੁਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹਨ, ਹੋਰ ਕਾਹਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਰਖੇ। ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੇ।”

ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਜਲੰਧਰ ਮੁੜ ਆਏ।

ਅਗਲੇ ਹੀ ਹਫਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗਏ। ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਨੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਮੋਕੇ ਦੇ ਵਿਪ੍ਰੀਤ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਚੁਕ ਲਿਆ।

“ਪੁਤਰੀ ਮੁਕਤਾ, ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੋਟੀ ਫੜ ਲੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਸੋਫੇ ਉਤੇ। ਵੇਖੀ, ਕਿਤੇ ਠੋਕਰ ਨਾ ਲਗ ਜਾਏ ...”

ਸਰਦਾਰ ਹਰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਦੇ ਨਰਾਇਨ ਦੇ ਕਤਲ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਣਵਾਹ ਹੋਰ ਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਆਨ ਹੋਰ। ਖੈਰ — ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਤਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਹੁਰੇ ਜਵਾਈ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਵਾਰਗੀ ਮੁਕਾ ਕਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੱਥ ਪਿਛੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਹੋਵੇ — ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ, ਜਨਸੰਘ ਦਾ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਜਾਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ। ਇਹ ਦੋ ਨੇਤਾ (ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 15 'ਤੇ)

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ

(ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ
ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਤ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੌਰਗੇਜ਼ ਡੈਟ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੋਂਸਲ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਂਟੀਡੋਵਿਟ, ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਨਿਬੰਧਦਾਰਾਂ ਲਈ “ਰਾਹਦਾਰੀ”
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.)
(ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

Off. 324-6727
Res. 324-4160

A-1 Woodwork Ltd.

- Kitchen Cabinets
- Counter Tops
- Store Counters
- Home Remodling

ਕਿਚਨ ਕੈਬਨਿਟ — ਕਾਊਂਟਰ — ਸਟੋਰ ਕਾਊਂਟਰਜ਼ — ਘਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ

Rajpal S. Mattu

12960-62nd Ave., Surrey, B.C.

Ph. 590-4851 Res. 596-7502

MINT AUTO BODY LTD.

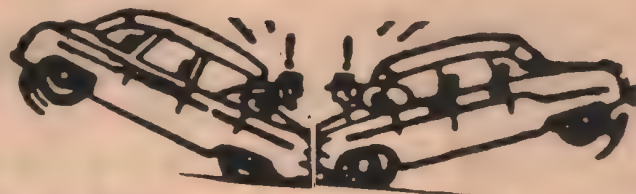
5590 Lane Street, Burnaby, B.C. V5H 2H5

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework
- UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates
- Courtesy cars

For further information call:

Phone: 433-1207

Bhupinder(Bob) Sihota

ਕਾਰਾਂ ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

(ਪੰਨਾ 14 ਦੀ ਥਾਂ)

ਹੁਣ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋ ਸਕਦੇ—ਇਹ ਕੌੜਾ ਤੱਥ ਤੇ ਸੱਚ ਸੀ।

ਉਦੇ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਹਰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਆਪਣੀ ਹਰਮੁਕਤਾ ਵਾਸਤੇ। ਮੁਕਤਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਠੀਕ ਮੁੰਡਾ ਸੁਸ਼ੀਲ ਸੀ। ਵਲਾਇਤ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਟੱਬਰ ਵੀ ਅਤਿ ਸੁਸ਼ੀਲ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਪੈਸਾ ਸੀ। ਰਾਜਸਕ ਸੱਤਾ ਸੀ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸਨ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਗਠਜੋੜ ਵੀ ਇਨਤਹਾ ਸੀ।

ਉਦੇ ਚੰਗਾ ਪਤੀ ਸੀ — ਪਰ ਬਹੁਤ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਪਤੀ। ਚਾਰ ਬੇਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਹਿਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਹਰਮੁਕਤਾ। ਤੇ ਉਹਦਾ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਤੇ ਮਨ ਵੀ ਐਨਾ ਹਿਰਾਸਿਆ ਤੇ ਮੁਰਬਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਦ ਜਾਂ ਫਾਲਤੂ ਤਕਰਾਰ ਨਾ ਕਰਦੀ।

ਵਿਆਹ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੀ ਰਹੀ। ਇਨਟਰਨੈਸ਼ਿਪ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਬੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨੇ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਖਰਾਇਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਤੇ ਇਸ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੁਝਾਈ ਰਖਦੀ ਤੇ ਇਜ ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤਦੇ ਗਏ।

ਹਰਮੁਕਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚਿਕਿਤਸਕੀ ਮੰਚ ਉਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਣ ਕੇ ਉਜਾਗਰ ਹੋਇਆ, ਤੇ ਹਰਮੁਕਤਾ ਲਾਜਪਤਰਾਏ ਖਰਾਇਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਿਨ ਅੰਦਰ ਬਸ ਤੀਹ ਚਾਲੀ ਪਰਚੀਆਂ ਲਿਖ ਛਡਦੀ।

ਕਰਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਅਫਸੋਸ ਆਏ ਸਨ, ਮਿਰਤਕ ਹਰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ, ਪਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਰੁਖ ਮੁੜ ਕੇ ਮੌੜੇ ਖਾ ਜਾਂਦਾ। ਚਾਹ ਤਕ ਨੌਬਤ ਆ ਪੁਜੀ। ਉਂਜ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵਕਤ ਵੀ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਰਮੁਕਤਾ ਨੇ ਚਾਹ ਦੀ ਪਿਆਲੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਅਤਿ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਫੜਾਈ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਹੱਸ ਪਿਆ। “ਬੱਚੀ ਮੁਕਤਾ, ਅੰਨ੍ਹਾ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨੈਣ ਵੇਖ, ਬੜਾ ਕੁਝ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸੁੰਦਰ ਚਿਹਰੇ ਚਕਰ ਵੀ ਸਿਵਾਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਨਮੋਹਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਕ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।”

“ਤੁਸੀਂ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਕਹੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਲਾ ਲਈ ਸੀ?” ਮੁਕਤਾ ਨੇ ਪੁੱਛ ਗੀ ਲਿਆ।

“ਰਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਅਨੋਖਾ ਲਾਲ, ਹਰਮੁਕਤਾ ਹੀ ਕਮਲਾ ਨਿਕਲਿਆ”, ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਖਿਮਾਂ ਲੋੜੀ।

“ਉਹਨੂੰ ਬੜਾ ਸਮਝਾਇਆ ਅਸੀਂ, ਮੁਕਤਾ”, ਸੰਤੋਖ ਨੇ ਜੋਤਿਆ, “ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹਦੇ ਮਨ ਕੀ ਆਈ। ਬਸ—ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਾ ਹੋਇਆ।”

To protect your family, your mortgage, or to ensure your childrens' education, for an RRSP or an annuity, contact:

AVTAR S. RANDHAWA

B.A., B.T.

AVTAR S. RANDHAWA

Six times National Quality Award Winner

Metropolitan Insurance Companies

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)

700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

“ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਥਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜ ਕੀ ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ”, ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਨੇ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

ਕਿਹੜੀ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ?

ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਛੜਨ ਤੇ ਜੀ ਹੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਜਾਂ ਸੰਤੋਖ ਉਨਟ ਲਗਣ ਤਾਂ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਕਹੇ ਕਿ ਬੜੀ ਦੇਰ ਹੋਰ ਰੁਕ ਜਾਣ ਉਹ।

ਅੰਤ ਜਦੋਂ ਚੱਲੇ ਉਹ ਤਾਂ ਹਰਮੁਕਤਾ ਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਦੇ ਸੋਟੀ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਉਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਧਰਿਆ। ਧੀਮੇਂ ਸਵਰ-ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਪੁਤਰੀ ਤੇਰੀ ਛੋਹ ਵਿਚ ਬੜੀ ਅਪਣੱਤ ਹੈ। ਦੇਵੀ ਦੇਵੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਇਹ ਛੋਹ। ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਡੰਗੀਰੀ ਬਣੇਂ...”

ਹਰਮੁਕਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਸੁਣ ਲਈ...

ਤੇ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਖਿਚੜੀ ਪਕਣ ਲਗੀ। ਖਿਚੜੀ ਪਕ ਗਈ। ਸਵਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨੇ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ।

ਹਰਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲੜਾ ਲੋਹਾ ਲਾਖਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ। “ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਕਹੇਗੀ, ਬੀ ਜੀ। ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਣ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੇ। ਯਾਦ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ?”

ਪਰ ਮਾਂ ਨੇ ਠੱਕ ਸੁਣਾਈ: “ਖਬਰਦਾਰ, ਸਵਰਨ, ਜੇ ਤੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਕੋਈ ਅਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਮੂੰਹੋਂ ਕਢਿਆ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਹੋਂਸਿਆਰਿਆ ਭੈਣ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਦੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ, ਵਿਚਾਰੀ ਤੇ ਕੀ ਬੀਤੀ ਹੈ? ਤੂੰ ਭਰਾ ਹੋਂ ਕਿ ਕਸਾਈ? ਤੈਨੂੰ ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਦੀ ਐਸ ਵਕਤ ਪੁਗ ਰਹੀ ਹੈ।

“ਤੇ ਨਾਲੇ ਇਸ ਘਰ ਤੇ ਮੇਰਾ ਹੱਕ ਹੋ ਹੁਣ। ਤੂੰ ਆਪ ਜੇ ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ ਪਿਛੇ ਭੱਜਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਿਆ ਭੱਜ — ਪਰ ਖਬਰਦਾਰ ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ। ਮੈਂ ਆਪੇ ਸਿਝ ਲਵਾਂਗੀ, ਉਦੇ ਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨਾਲ।”

ਤੇ ਉਹਨੇ ਬੜੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਸਿਝ ਲਿਆ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ। ਹਿਰਦੇ ਨਾਰਾਇਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਘਟ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਭਾਂਪ ਗਿਆ। ਪੁਰਾਣੀ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਚੇਤਾ ਸੀ ਉਹਨੂੰ। ਤੇ ਫਿਰ ਡਾਕਟਰ ਹਰਮੁਕਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤੀ ਜਾਂ ਘਟੇ ਘਟ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਰਿਆਣਵੀ, ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਾ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ।

“ਪੁਤਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ, ਭੈਣ ਜੀ।” ਹਿਰਦੇ ਨਾਰਾਇਨ ਦੀ ਐਨੀ ਹੀ ਮੰਗ ਸੀ।

“ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ। ਪਰ ਮਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਗਿਲਿਆਂ ਕਰੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਨਹੀਂ ਇਕ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ।”

“ਜ਼ਰੂਰ!” ਹਿਰਦੇ ਨਾਰਾਇਨ ਨੇ ਪੁਰਤਪਾਕ ਕਿਹਾ।

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਹਰਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਨਸਿਆਂ ਪਹੁੰਚਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਤੇ ਅੰਤ ਇਕ ਦਿਨ ਹਰਮੁਕਤਾ ਨੇ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਹਰਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਿਆ। ਚੁਆਬ ਨਾਦਾਰਦ। ਇਕ ਹੋਰ ਲਿਖਿਆ। ਮੁਖਤਸਰ ਚੁਆਬ ਆਇਆ। ਪਰ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਖਤ ਲੰਮੇ, ਲੰਮੇਰੇ, ਨਿਘੇ, ਹੋਰ ਨਿਘੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ।

ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਜੀਵਨ ਮੋਲਣ ਲਗਾ। ਫਰਾਹ ਪਰਤ ਆਈ। ਭਵਿੱਖ ਉਜਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਬਰ ਰੁਸ਼ਨਾ ਪਿਆ। ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਤਾਰੇ ਧਰਤ ਉਪਰ ਉਤਰ ਆਏ।

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਢ੍ਹੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਸਾਥੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਈ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਬਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੈਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਸਾਥੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਭਾ ਵਿਨੀਪੇਗ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਸਾਥੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਹੱਥੋਂ ਹੋਏ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਤਲ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਥੀ ਪਟਵਾਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜੋ ਲੋਕ-ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਦਾ ਜੋ ਬੀੜਾ ਚੁਕਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ।

ਸੁਹਿਰਦ ਪੱਤਰਕਾਰ/ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇ ਨਾਤੇ ਦੋਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਦਾ ਬੀ ਬੀਜਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ, ਉਹ ਵੀ ਤੁਜਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ-ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਚਨੌਤੀ ਹੈ, ਵੰਗਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਬੋਲੀ ਤੇ ਇਲਾਕਾਵਾਦ ਦੇ ਭਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਭਰਾ-ਮਾਰ ਕਰਨ ਤੀਕ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਜੋ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬੀ ਦਾ ਛਿੱਟਾ ਆਸਾਡੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਨਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਉਸਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਗ ਸੀ।

ਜਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਉਹ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਕੁੱਟ ਲੋਕ ਹਨ, ਜੋ ਪਰਦੇ ਪਿਛੇ ਰਹਿਕੇ ਖੂਨ ਦੀ ਹੋਲੀ ਖਿਡਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਨੂੰਨੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹ ਰਗ ਦੀ ਘੰਡੀ ਨੂੰ ਦੱਬਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਉਸਦਾ ਇਹ ਅਕੀਦਾ ਸੀ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਸੁਖਰਾਜ ਖੱਦਰ ਤੇ ਸੁਮੀਤ ਵਰਗੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜਾ ਸੰਗ ਰਲਿਆ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕਰਨ ਤੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਆਉ ਆਪਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਥੀ ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚਲਕੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕੋ ਮਾਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਸਮਝੀਏ, ਤੇ ਇਸ ਅਤਿ ਮਿਲਾਪੜੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣਾ ਹੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਸਾਥੀ ਪਟਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ ਵਿਨੀਪੇਗ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ।

ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਨਾਮੀ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਕੁੜੀ ਨੇ ਭੇਦ ਭਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਲੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਉਥੇ ਪੁਜਦੇ ਹੀ ਉਹ ਦਮ ਤੋੜ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਜੇਧੇਵਾਲ ਬਸਤੀ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ, ਨੇ ਕੋਈ ਜਹਿਰੀਲੀ ਚੀਜ਼ ਪੀ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ 'ਚ ਵੀਨਡਰ ਜੰਜ ਏਗੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸ਼੍ਰੀ ਉਹਾਬੂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਰੀ-ਡੋਲਟਾ ਵਿਚ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਸਟੋਰ ਹੈ ਤੇ ਕਵਾਲਿਟੀ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ

Ph. 585-3656

ਜੈਸੀ

ਫੈਬਰਿਕਸ

- ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ
- ਕਪੜਾ ਹੰਦਸਾਰ
- ਸਾਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ:-
- ਕੀਮਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜ਼ਬ
- ਫੈਸ਼ਨ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵਾਂ।

JESSIE FABRICS

9329 - 120th St. Delta, B.C. V4C 6R8

— ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੇਰਾਇਟੀ ਵਿਚ ਸਿਲਕ ਦੇ ਸੂਟ,

ਸਾਡੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁਪੱਟੇ ਖਰੀਦੋ

ਭਾਈਆਂ ਬਾਝ ਨਾ ਮਜਲਿਸਾਂ ਸੋਹਦੀਆਂ ਨੇ

—ਪ੍ਰੋ. ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ—

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਬੜੀ ਕਦੀਮੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਭਾਈਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁਣ-ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਂਧ ਤੇ ਪਰ੍ਹੇ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਤਾਂ ਮੁਲੋਂ ਨਿਰਭਰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਨਮੱਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਈ ਬੇਸ਼ਕ ਸੁਖੀ-ਸਾਂਦੀ ਕੋਲ ਵਸਦਿਆਂ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਚਾਹੇ ਨਾ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਸਮੇਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਮੁੜ੍ਹਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰ ਸਕਦੇ ਤੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਸਿਰ-ਵੱਢਵਾਂ ਵੇਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਪਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਅਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਇਸ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਲੂ ਵਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਗਏ ਹਾਂ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤੀਆਂ ਕਿਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਤੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਕਿਸ ਚੰਦਰੇ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਇਸ ਹੱਸਦੇ-ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖਾ ਗਈਆਂ ਨੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਪਾਪੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪਵਿਤਰ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਚਹਿਰ ਘੋਲ ਕੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਤਰਤ ਭਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੂਤੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਅਜਿਹਾ ਜਾਦੂ ਧੁੜ ਦਿਤਾ ਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਗ ਕੱਟਣ ਲੱਗ ਗਏ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਤਾਂ ਕੀ ਬਣਨਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਬਾਹਾਂ ਭਾਂਗ ਭਾਂਗ ਕੇ ਸੋਫਟ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਬੇ-ਇਤਫਾਕੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਉਪਰ ਬਾਹਰੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਹੋਏ ਪਰ ਅਜੇ ਤਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕਲੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਖਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਕਲਾ ਕਲੰਦਰ ਵਸੇ ਤੇ ਘੜਿਓਂ ਪਾਣੀ ਨਸੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਇਥੇ ਪਤਝੜਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪੇੜਾ ਪਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਹਸੇ ਤੇ ਗਿੱਧੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਹਾਸਿਆਂ ਤੇ ਗਿੱਧਿਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹਤ ਤੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾ ਕੀਤੀ, ਸਾਡੀ ਇਸ ਬੇਸਮਝੀ ਨੇ, ਸਾਡੇ ਇਸ ਕੱਚ ਨੇ ਸਾਡੇ ਹੱਥੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰਵਾਇਆ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਬਾਹੂ-ਬਲਾਂ ਸਾਹ-ਸਤ ਹੀਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚਾਲ ਚੱਲੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ, ਸਿੱਧੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਮਸਾਇਆਂ ਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰੀਕ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਸਾਡਾ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸਰੀਰ, ਪਰ ਸੁਖਮ ਸੁਝ ਵਾਲਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਸਾਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਰਲਾ ਉਠਿਆ। ਸਾਡੀ ਮਤ ਤੇ ਪਏ ਹੋਏ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਪਾਤਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਤ ਸੰਤਾਲੀ ਦੀਆਂ ਦੁਖਦਾਇਕ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਘੜੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ :

ਉਦੋਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਸੀ
ਹੁਣ ਬਿਵ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਵਾਰੀ ਏ
ਉਹ ਜ਼ਖਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁਲ ਵੀ ਗਏ
ਨਵਿਆਂ ਦੀ ਜੋ ਵੇਰ ਤਿਆਰੀ ਏ।

ਦੋ ਸਕੇ ਭਰਾ ਆਪਣੀ ਹਲਵਾਈ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਕੀ ਨੌਂਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਸ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਪਰ ਹੋਇਆ ਉਹੋ ਕੁਝ ਜੋ ਦੂਤੀਆਂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਆਪਸੀ ਫੁਟ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਸਲੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਡੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਪਰਦੇ ਪੈ ਗਏ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਣਚਾਹੀ ਹੋਣੀ ਵਿਚ ਉਲਝ ਗਏ। ਸਾਡੀ ਪਾਣੀ-ਧਾੜ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਿਆ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉਪਰ ਵਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿਤੀ। ਸਾਡੇ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਸ਼ੀਬਤਾਂ, ਟੁੱਟੀਆਂ, ਝੱਖੜ ਝੁਲੇ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸੋਕ ਸਾਡੇ ਬਾਹਰਲੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਬਣਕੇ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਸਾਡੇ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੇ ਮਨ ਆਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੇਤਾ, ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਲੜਾਉਣ ਦੀ ਤਾੜ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਰੰਗਣ ਦੇ ਕੇ ਉਡਾਲਦੇ ਰਹੇ ਉਥੇ ਅਸੀਂ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤਕ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਰਹੇ। ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹਿੰਦੂ ਵੀਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹਾਰ ਮੋੜ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਘਰੀ ਮੋੜ ਲਿਆਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਬਣਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ, ਬਕਾਰੋ, ਕਾਨਪੁਰ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਤੇ

ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਤਲੱਦਦ ਦੇ ਦੌਰ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਗਲੀਆਂ ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੇਬਸੀ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦਾ ਡਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਦੁਖ-ਤਕਲੀਫ ਸਮੇਂ ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲਕੇ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਉਦਾਹਰਣ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਗਿਰਤਦਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਈਸਟ ਆਫ ਕਲਾਸ ਦੇ ਸੰਤ ਨਗਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਤ ਆਇਆ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ : 'ਅਸੀਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਸਾਲੇ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈ ਭੀੜ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਘਰ, ਬੂਹੇ ਤੇ ਬੱਚੇ ਸਭ ਸਾੜ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ।' ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਵਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ੂਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵ ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 17 ਤੇ

ਕੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ
ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ(ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਫਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਰੀ, ਦੋਹਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਵੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੁਡਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

OFF. (604) 733-1644

Res. 228-0452

Malkit Singh Parhar

#201-1275 W. 6th Avenue,

Vancouver, B.C. V6H1A6

ਨਵੇਂ ਰਵਿਵ੍ਰਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ

ਨੋਟ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਰਾਂਚ ਆਰਡਿਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਛੇਤੀ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।

- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਲਵੋ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਡਾਇਵੋਰਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਡਾਇਵੋਰਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਉਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਊਨ ਪੇਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਪੰਨਾ 16 ਦੀ ਥਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਹਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਬਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਾਡੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖੀ।

ਹੁਣ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਮਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਰਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮੁਢਲੇ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਉਸ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਹਿੰਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਕਤ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਲੋਂ ਬੇਮੁਖ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜ ਦਿਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆ। ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ-ਪਾੜੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ-ਹਿਤਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਅਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਆਪਸ ਵਿਚ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਹਰ ਜਦ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਤਸ਼ੱਦਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਾ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋਏ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਲੁਟਮਾਰ, ਸਾੜਝੂਕ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਤੇ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਪਾਕ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਦਾ ਦੰਡ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਤਣਾਅ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਭਰਾ ਮਾਰੂ ਕਿਰਦਾਰ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹਮਸਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰਕਾਰਨਗੇ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਚੁੜਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੰਮਣ-ਭਰਨ

ਭੋਇ ਪੰਜਾਬ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦੁਖ ਚੁੱਪਿਆ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਰਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਤੋੜ-ਵਿਛੋੜਾ ਬੜਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਤੰਕ ਤੇ ਭੈ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇਕੋ ਜਿਨਾ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਟਕਦੇ ਆ ਰਹੇ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬਣ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਚੁਰਗ ਨੇਤਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨਗਲ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨੀ ਦੇਰ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਪਰਤਣਗੇ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ-ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਮਿਆਂ ਦੇ ਹਿੰਸੇ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਵਿਛੜੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੌਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਕੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹੱਲੇ ਹੋ ਕੇ ਬੇਠੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰਮਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜੰਮੇ ਪਲੇ ਤੇ ਇਸੇ ਤੇ ਹੀ ਮਰਨਾ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਸਮਝਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮੋਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਪਕੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗੀਨਾਂ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਝੁਕ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਖੰਭੀਖਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ-ਭਾਰ ਭੇਗਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸ ਬਿਪਤਾ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਓੜਕ ਭੱਜੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਗਲ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਪਣੇ ਹਮਸਾਏਆਂ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝਾਂ ਨੂੰ ਪਕਿਆਂ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹਸਦੇ-ਰਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੁਲੱਖਣੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਾਕਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ:

ਭਾਈਆਂ ਬਾਬ ਨਾ ਮਜਲਸਾ ਸੋਹਦੀਆਂ ਨੇ,
ਭਾਈਆਂ ਬਾਬ ਬਹਾਰ ਨਾਹੀਂ

ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਵਲੋਂ ਨਿਖੇਧੀ

ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਦਿ ਗਰੰਥ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਰੀ ਕੁਕਰਮ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜੇ ਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਵੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਰੋਸ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਗਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪੁਜਾਣ ਆਦਿ ਗਰੰਥ ਨੂੰ ਲੂਹ ਕੇ ਕਰਨਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟੀਆ ਗਲ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਤੀਭੱਦੇ ਕੁਕਰਮ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਰੀ ਸਿਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ — ਪਰਧਾਨ ਚਰਨ ਪਾਲ ਗਿੱਲ

ਪਿਕਸ ਵਲੋਂ ਨਿਖੇਧੀ

ਪਿਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋਸ ਸਟਰੀਟ ਤੇ ਕੋਝੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੇਹ ਸਾੜਨ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਸ਼ਟ ਤੇ ਕਰੋਧ ਝੱਲਣ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਗੁਰਬੀਰ ਗਿੱਲ - ਸਕੱਤਰ
ਪਿਕਸ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਲੱਖ ਓਟ ਹੈ ਕੋਲ ਵਸੇਦਿਆਂ ਦੀ,
ਭਾਈਆਂ ਗਿਆਂ ਜੇਡੀ ਕੋਈ ਹਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਭਾਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਭਾਈ ਉਸਾਰਦੇ ਨੇ,
ਭਾਈਆਂ ਬਾਬ ਕੋਈ ਬੇਲੀ ਸ਼ਾਹ ਨਾਹੀਂ
ਬਾਹਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਰਨ ਲੋਕ ਇੱਜ਼ਤ,
ਬਾਬੋਂ ਬਾਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਸਰਦਾਰ ਨਾਹੀਂ।

Special Sale

TRU FOODS

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ

10705 King George HWY. Surrey, B.C.

Sale Ends August 15, 1986

Ph. 584-7011

ਚੋਸਟ	ਮਟਰਾਂ ਦਾ ਚੋਸਟ	ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਓਲ	ਬਦਾਮ	ਬਟਰ	ਚਾਵਲ	ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਰਗੀ ਦੀਆਂ ਟੱਤਾਂ	ਕੋਕ
Chana Flour	Pea Flour	Vegetable Oil	Almond	Dairyland Butter	Long Grain Rice	Fresh Chicken	Coke
2 kg.	2 kg.	16 lit. pail	ਸਿਰਫ ਗਾਹਕਾਂ ਵਾਸਤੇ lb.	no limit	20 kg.	lb.	plus deposit 2 lit bot.
\$2.99	\$1.99	\$13.99	\$2.75	\$2.46 lb.	\$10.49	\$1.29	\$1.99

ਰੱਖੜੀਆਂ ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮਾਸ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਤੇ ਹਨ।

We Reserve the Right to Limit the Quantity

KAHLON IMPORT AUTO SERVICE

I.C.B.C. CLAIMS ACCEPTED

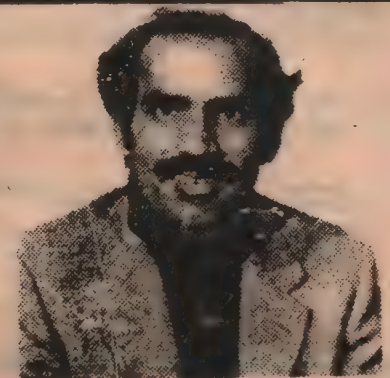
11965-95th Ave. & Scott Road, Delta. Ph.:585-1242

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮਕੈਨੀਕਲ
ਕੰਮ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

Special
Free oil change with
every TUNE-UP

MUBARAK KAHLON
ਮੁਬਾਰਕ ਕਾਹਲੋਂ

Japanese — British — European

- Licensed Mechanic
- * Engine Rebuilding
- * Cylinder Heads
- * Tune Ups * Brakes
- * Carburetors & Clutch overhalls
- * Automatic Transmissions

Free Estimates — Low Prices — All work guaranteed
Come and see us, we are here

SURREY

ਕਾਹਲੋਂ ਇੰਮਪੋਰਟ ਔਟੋ ਸਰਵਿਸ

PH.:585-1242

96 AVE

DELTA

Sikh Fundamentalism and its Support Structure

Caste Hierarchy Among the Sikhs

Sikhism arose with Nanak, as much against empty ritualism of the Brahmins as against the closed caste system that prevailed in the society at that time. It was revolt of the downtrodden in religious form, common with Bhakti movement in the diverse parts of India. Nanak's triple code of conduct for the Sikhs — Kirat Karo, Wand Chaako, Nam Japo — has an instant egalitarian appeal for peasants, artisans and small traders only, as they were already engaged in manual labour for their living, had only to gain in egalitarian shared living and to find solace in the conceptualisation of God, who wills the good of all.

The appeal of Sikhism as a faith for the lower castes is a historical fact right up to the time of Ranjit Singh, when one of the lower castes itself, namely Jats, came to occupy dominant position through military exploits. All the Sikh gurus came from the trading caste of Khatri. But it is worth noting that of the two constant companions of Nanak one was a Jat and the other a Mirasi. His dearest disciple Bhai Lalo was a carpenter. When the eighth guru died without naming the successor, it was a Shudra who discovered Tegh Bahadur to be the ninth guru of the Sikhs. After Guru Tegh Bahadur was beheaded in Delhi, two persons from the lowest caste reclaimed his severed body when imperial terror kept others away. When Gobind Singh in 1699 started the Khalsa Panth, four out of the five original initiates (Panj Piaras) were from lower Hindu caste and it is they who initiated Guru Gobind Singh as a Sikh.

In principle Sikhism denounced and abolished caste system but in social practice even the Sikhs were taken over by the system. The castes among the Sikhs have undergone many changes in occupations, property relations and differential political advantages through various phases of accretion to the Sikh faith. Today about 60 per cent of Sikhs are Jats, a landowning peasant caste.

It would be poor sociology if the remaining 40 per cent were to be discounted. Castewise Sikhs are a heterogeneous group but united in their faith across castes. Caste distinctions are almost banished from the religious congregations, somewhat weakened in the socio-economic fields due to modernisation effects and also as a consequence of adherence to Sikh faith but they still play significant role in determining political positions and behaviour.

A detailed study of the castes and its hierarchy among Sikhs, since the end of the last century up to the advent of Independence, has revealed that the Jat Sikhs were on top unlike the hierarchy among the Hindus. But the absence of Brahmins at the top and in absence of Sikh religious sanction for the caste system the hierarchy finds legitimacy almost entirely in the volume of property owned and control of political power, i.e. mundane bases. Jat supremacy was due to their being early converts to Sikhism, numerical preponderance at all times and Jats being the ruling group in Ranjit Singh's times. Recent increase in the economic power of the farmers has further strengthened the status of the Jats. Khatri Sikhs rank next as all Sikh gurus were Khatri. Tarkhans and Kalal, were below but very near the Khatri by virtue of educational and industrial attainments. Kambohs, Malis and Sainis were other agricultural castes and Arora, Lahars, Sonars, the trading and artisan castes came next. At the bottom came the scheduled castes — Ramdasias and Mazhabis. The Mazhabis had moved up as a corporate group much so that the British declared them agriculturalists. A number of Tarkhans and Jats have come up as business entrepreneurs and also in professions. The

The Jat are the dominant caste among the Sikhs. But for the Sikhs there is no lack of internal contradictions based on caste link, which get reinforced due to conflicting class interests, especially between the landowning gentlemen farmer's and landless labour represented by Jats and scheduled castes respectively. The rural classes in the Punjab

almost replicate the extremes of the Sikh caste hierarchy.

It is no accident that Bhindranwale a Jat himself did not find any known adherent from the lower castes. And if communist leader Satyapal Dang is to be believed, in about 35 village in Amritsar the youth from these lower castes constituting the farm labourers (about 25 per cent of the population) had threatened armed defence against being involved in Bhindranwale politics.

Caste-Class Dialectics

It has been noted that "not only were the social classes heterogeneous, but that members of a particular Sikh caste in changing their occupation on the individual level, become part of more than one social class." So it would be futile to seek explanations for political ideological phenomena like 'fundamentalism' in simplistic representations. Yet it may not be fortuitous to observe that none of the Marxist groupings extended any support to Bhindranwale at any stage. Probably their working class orientation put them in opposition to 'fundamentalism'. Both Sikh and non-Sikh communist leaders found top place in the fundamentalists hit-list. Even Naxalite groupings in the Punjab with their own brand of terrorist proclivity denounced Bhindranwale and one of their editors paid with his life.

Yet another aspect of Punjab's problem is that after 1947 its demographic composition has changed in favour of the Sikhs. This in turn gives a communal complexion to the socio-economic situation in the state and becomes handy for the fundamentalists. There is no doubt that out of the five 'Sikh Takhts' — the seats of religion — two, namely Patna Sahib and Nander Sahib are outside Punjab. Nankana Sahib Gurdwara associated with the founder of the Sikh religion, Guru Nanak is in Pakistan. Again it is also a fact that for every four Sikhs of Punjab, at least one lives outside the state. Migration of the Sikhs from the

contd. at page 21

FLEXIBLE PREMIUM LIFE INSURANCE TAILOR-MADE

To your needs which you can afford.

ਆਪਣੀਆਂ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਨਟੈਕਟ ਕਰੋ:

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਗਰੁਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ

1507 - 330 Portage Avenue
Winnipeg, Manitoba R3C 0C4
Bus. 943-1526

ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ

INSURANCE FOR

- Personal
- Children
- Mortgage
- RRSP
- Group Insurance & Annuities

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE CO.

Raj Singh Mann

MALKIT PARMAR

REAL ESTATE SERVICES

ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਛਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਗੇਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਲਕੀਤ ਪਰਮਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

Bus: (604) 590-1321 Res: 589-2650
8699 - 120th St., North Delta, B.C.

And Now The Truth

—Salim Jiwa—

[This article is taken from Salim Jiwa's book "The Death of Air India Flight 182". This book is dedicated to the 329 victims of the sabotage of Flight 182. It reveals how the conspiracy was planned and who were behind it.]

The experts and the lawyers can argue until they are blue in the face about whether Air India Flight 182 was downed by a bomb. But the RCMP already know the answer. Just as they did on Day One of the probe. But now they've taken the investigation further. As this is being written, they know most of the men responsible too. They know who is responsible for the bloodiest-ever case of aviation sabotage.

The answers didn't come overnight. It has proven to be the costliest RCMP investigation in history. But the Mounties know that a bomb concealed in a bag checked in the name of M. Singh and boarded on CP Air Flight 60 in Vancouver destroyed the Boeing 747. They even know the probable explosive power of the bomb carried in that suitcase which ended the lives of 329 people. It is a case of murder. The murder of 329 people aboard Air India 182 and two more by a similar bomb at Narita. Pure and simple.

The fact of the matter is that experts cannot, as Eric Newton so validly pointed out in his article in the Journal of Aviation Safety, consider any aspect of the crash in isolation from other factors and come to a valid conclusion. That has been the whole problem with the Kirpal inquiry from the outset. One expert would just analyse the sounds recorded on the Cockpit Voice Recorder. Another would take a look at the Air Traffic Control tapes. Yet another would look at the bodies that were found. And each one would come back and say there was no evidence of a bomb.

What is needed in an investigation like this is correlation of all the facts relating to the case, from its beginnings in Vancouver to the sudden and tragic end of the aircraft at 7:14:01 GMT. Newton says it often

happens in similar cases that actual bomb fragments are difficult clues to find. In this case those fragments are lying at the bottom of the sea, lost forever. Therefore, the only valid conclusions can come from circumstantial evidence, both the evidence of criminal activity and the evidence of the sudden and dramatic disappearance of that flight close to its destination, Heathrow Airport, when nothing had been wrong with the aircraft throughout the whole flight.

Take one example of expert testimony. Dr Hill can only say that there was no evidence of a bomb in the bodies he examined. However, he got samples from only 131 bodies and one more that was recovered during the salvage operation. That does not rule out the odd-man theory — that somewhere in the wreckage of the aircraft under the murky waters of the Atlantic is a body that does contain evidence of an explosion. Hill can only say he did not find any evidence of a bomb on the people he examined. At the same time, he can't rule it out either. There is no doubt anyway that the bomb was not located in the passenger cabin. That was ascertained for a fact through other evidence.

Cockpit Voice Recorder experts tried to analyse the sound of a bang and came to different conclusions about what that sound was. On its own, that sound would not be sufficient to prove whether or not the sound was made by a bomb. On the other hand, no one can say that the sound was not made by a bomb. All that can be said, and all that needs to be said, is that it is the sound of an explosion.

The salvage operation showed unique holes and blast damage that were consistent with an explosive device. Holes are one of the best indications of this. Secondly, at least one piece of the interior panel of the aircraft which washed ashore showed signs of blisters, as though it had been burned. Furthermore, a carpet from the cabin shows holes made in an upward direction from the bottom of the forward luggage hold. Particles of debris were flying inside the cabin, as evidence in Cork showed. Metal and plastic particles had become embedded in the bodies of the victims. That could only have been caused if a violent airstream entered the fuselage from some point in the aircraft,

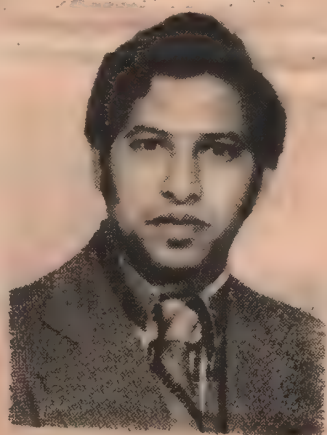
likely from the front. Other evidence shows that the forward cargo door, measuring 9 feet by 6 feet, was torn away — the upper two-thirds of it — not torn from the hinges, but ripped out. The hole this left in the aircraft would have been about 30 sq. ft. More than enough to cause massive structural failure, as Newton said.

That door didn't rip itself apart. The door gave way to a massive force pushing against it from the inside of the front luggage hold. The container loading pattern in the aircraft's forward luggage hold, which is slap against the electronics bay, shows that two containers on the port side were carrying bags bound for New Delhi from Toronto, while one container, the forward right side container, lying against the door of the cargo hold, was empty.

M. Singh's bag would not have arrived at Terminal Two of Toronto airport until late in the process of loading. Therefore it would have been among the last bags loaded onto the aircraft. It too was marked with the destination. New Delhi. It could have been, and probably was, in one of the two containers lying close to the electronics bay. A massive explosion caused by more than eight sticks of dynamite in either one of those two containers would blast the empty container right through the door, breaking it two-thirds of the way down. This is confirmed by the fact that the right wing and an engine mounted on it — the wing is just behind the cargo door — showed impact damage in the air, as though items had been thrown from the front of the aircraft. The experts cannot deny the scenario that a blast in the forward luggage hold flung containers and bags out of the cargo door and against the wing.

Such an opening in the fuselage would cause massive explosive decompression, the bomb lifting the floorboards of the cabin in an upward direction, as the evidence showed, and causing a stream of air carrying debris of metal and plastic to hit passengers as the jet travelled at approximately 600 miles per hour. The opening would also result in the jet, with its right wing damaged already, suddenly pitching nose down. This would cause a violent upward jerk on passengers

Contd. from page 20

Super Star Plumbing & Electrical Heating Supply Ltd.

4270 Fraser Street, Vancouver, B.C.

Phone 874-0511

ਆਪਣੀਆਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੰਬਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਪਰਸਟਾਰ ਪਲੰਬਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਐਸਟੀਮੇਟ ਮੁਫਤ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Gurdial Singh (Gaddey)

ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਪਲੰਬਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਤਸਲੀਬਕਸ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Star Drywall Construction Co. Ltd.

- Complete Drywall Service
- Guaranteed Work
- Free Estimates

Sahib or Nake
Ph. (604) 590-2501

P.O. BOX 639
SURREY, B.C. V3T 5L9

For our Readers & Advertisers

'Canada Darpan'
Office Hours

Monday to Friday — 10 a.m. - 5.00 p.m.
Please phone during these hours only

Ph. 581-4473

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'
ਫੋਨ : 581-4473

ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਵਧੀਆ ਚੋਣ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਓ

A-Class Auto Body & Paint Ltd.

11969 - 93A Ave. DELTA, B.C. V4C 3P2

Make your car look new

SPECIAL:

Paint JOB from \$189.00 And Up
20% Off On Body Work
Big Discounts
On Deductable or Any Work
(Limited Time Only) (Cars Outside Only)

Call: Amarjit (Sam) Samra

Off. 589-2203 • Res. 594-0599

- ICBC claims handled promptly
- Professional Body Work & Quality paint
- Uni-Body repairs & frame work
- Free courtesy cars
- Free estimates

contd. from page 19

sitting in the back of the aircraft - vertical loading, as the experts called it.

All of this would happen rapidly, within split seconds. The aircraft would start disintegrating from all sides. Further evidence of the bomb being in the forward luggage container is the fact that all electronic equipment stopped working simultaneously. An explosion in the back would not have caused this. It would have allowed the transponder to keep going for a while, at least. That it did not is symptomatic of sudden failure of the Main Equipment Centre, the plane's vital nerve centre. However, all these arguments, as Eric Newton says, are academic and an aircraft is doomed no matter where a bomb is placed if the explosive is of sufficient power. Well, it was in this case. The Mounties know, having taken their clue from the power of the Narita bomb, which they have no doubt was similar to the Air India bomb.

For the sake of argument, even supposing that no physical evidence of a bomb was ever found, can experts explain away the circumstantial evidence compiled by the RCMP? Can they explain the tickets of L. Singh and M. Singh? Can they explain why both tickets were bought together, reserved together? Can they explain why the telephone contact numbers for both were the same? Explain why the man whose number was given doesn't know them? Why both men checked in their bags and then didn't fly?

Can they explain why both flights on which the men did not turn up ran into trouble? Why the Narita bomb exploded exactly one hour before Air India 182 went down? Can they explain why L. Singh was to connect with Air India in Narita while M. Singh was to connect with Air India in Toronto, if this fact was not related to the two tragedies? Can they explain why M. Singh made a fuss to get his bag interlined onto Air India 182 yet didn't get on the flight?

Finally, can they explain why the Boeing 747 vanished so suddenly while flying routinely at 31,000 feet with absolutely Those are all the factors that have to be taken into account to come to the conclusion the RCMP have reached. They already know not only that there was a bomb, but who placed it. They have evidence that a member of a Sikh fundamentalist organization persuaded a man in British Columbia to part with more than enough sticks of dynamite to make two bombs of the size that exploded in Narita, with some sticks left over. The man had bought, in the spring of 1985, sufficient quantities of dynamite, black powder and blasting caps to sink a battleship.

Police know both the buyer and the seller. All the RCMP had to do was some simple mathematics after establishing the power of the Narita bomb, deducting the number of dynamite sticks used from the total number purchased. So where did the missing sticks go? Japanese police have told the RCMP, and the Mounties have carried out their own tests to prove it, that had the bomb sent to Narita gone off aboard CP 003 it would have proven fatal for the aircraft and its 390 passengers.

In Air India's case two unfortunate things happened. First, the aircraft was delayed at Toronto

airport, and secondly, the bag bomb by a strange quirk of fate ended up in a position on the plane that made the aircraft particularly vulnerable. Had it not been delayed, the Air India yet would have made it to Heathrow had beaten the timer. But no-one can say what havoc would have been created at Heathrow if the explosion had happened during refuelling.

The RCMP know that two bombs were made and they know who made them. The man who made the bombs knows that the Mounties know he did it. They also know who purchased the container of the Japanese bomb, the Sanyo FMT 611K tuner that blew up in Narita. And they are even aware of the fact that on the morning M. Singh and L. Singh were to check in the bombs at Vancouver Airport there was a sinister meeting in a house near the city.

It was time to arm the bombs. The terrorists wouldn't have wanted to leave the timer ticking while the infernal devices sat around in their own home. But now the countdown to disaster had begun.

The police know that the man who made the bombs had travelled to Vancouver the night of 21 June, the night before the bombs were placed. And after M. Singh succeeded in checking in the bomb destined for Air India 182, the man who made the deadly devices found that one of the parts of the bomb destined for Narita (CP 003 did not leave Vancouver until 1:15 p.m., while CP 60 left at 9:00 a.m.) had suddenly packed up. The man who made the bombs then had to make a quick trip a Vancouver area store (name withheld) to replace the defective part. Police know what part he needed.

There is one little step that, at the time this is being written, still remains to be taken. Finding two more people. The men who actually checked in the baggage. The question is only of the real identities of the two men. They were probably imported from outside

Vancouver just for one day to check in the bags. Both were clean shaven, to leave the impression that hunted terrorists Lal Singh and Ammand Singh, fugitives from the FBI, had checked in the bags. But the rest of the group of the Dirty Dozen are all in the bag. The ringleaders have been identified. And the terrorists know that too. It's only a matter of time before Inspector Hoadely and the RCMP members working with him see how many fish are on the hook.

The Canadian government took drastic soon after the Air India tragedy to plug gaping holes in security at the airports in the country. It revoked an earlier decision to remove police patrols from the airports and ordered X-ray equipment in to check bags before they leave Canada. The barn door was shut, shortly after the horse bolted.

Interlining of bags is not permitted at all now when the bags are connecting onto international flights. Passengers are now required to reboard their baggage at the final point of departure from Canada, where proper counts can be taken to ensure that all passengers have boarded the aircraft. And when a passenger goes missing, everyone is forced out onto the tarmac to take stock of their baggage, so that the bag of a missing passenger will not fly without him. That of course will not eliminate a suicidal terrorist. But it does eliminate cowardly terrorists like M. and L. Singh, who considered their own lives so precious that they did not board the aircrafts with their bags. M. Singh was actually seen lifting his bag gingerly as he stood in the lineup at Vancouver Airport on Saturday 22 June. The man behind him said he would just push his own bag along with his foot. But M. Singh, whoever he is, would pick his up and set it down gently every time the line inched forward.

Two days after the Air India disaster X-ray machines suddenly appeared at Vancouver Airport. (contd. at page 21)

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

Passport Photos 5 Mins. Service

Quality Portraits

Our Bussiness Weddings

Super Photo Studio

9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta

Memories Restored

ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫੋਟੀਆਂ
ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ
ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੋਲਰ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

Off. 589-4668

Res. 596-3770

ਮਰਕਰੀ - ਲਿੰਕਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਫੋਰਡ ਟਰੱਕਾਂ

ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ

ਗੁਰਦੀਪ ਮੁੱਤੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Used ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$299 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪ ਆ ਕੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

BUS. 520-3055 RES. 521-2184

ਗੁਰਦੀਪ (ਗੋਰਡੀ) ਮੁੱਤੀ

Ph. 520-3055

301 STEWARDSON WAY, NEW WESTMINSTER, B.C. V3M 2A5

New-West Lincoln Mercury

12th & 3rd Ave. New Westminister, B.C.

**BOMBAY
SWEETS**
& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

from
contd. at page 20

There were no checks made of checked-in baggage previously, but now all bags are X-rayed before being put on board. In Toronto, similarly, passengers arriving at Terminal One now must take their own luggage to Terminal Two to ensure that there will be no more M. Singhs and L. Singhs taking advantage of security loopholes.

Tragically, though, the twin disasters could have been averted if Canadian authorities had listened to the Canadian Airline Flight Attendants Association in 1983. Larry Le Blanc, national president, made a series of recommendations to ensure security of passengers. Among these recommendations was this memo to a government task force:

'In many parts of Europe, all checked baggage is screened by X-ray before it is loaded into the aircraft. We believe this practice should be mandatory at all Canadian airports. Furthermore, passengers should not be allowed to check their own baggage. Procedures should be implemented to prevent individuals other than airport employees from placing a suitcase on the baggage conveyor belt.'

The reason for not implementing those changes in 1983 was money. But the total cost of investigating the Air India and Narita bombs is likely to exceed 50 million dollars to the Canadian taxpayer. Furthermore, civil litigation and inquiries in India, Japan, England and Ireland will probably raise the total tab, including the insurance payments for the Air India jet, to the order of \$400 million or more.

Money aside, those Canadians and Indians and Japanese who were so brutally killed would probably still be alive if Canadian airports had been better secured.

And Vancouver wouldn't have earned the black mark of being the city where the world's worst terrorist attack of its kind was launched.

(contd. from page 18)

state to other parts of the country on a large scale too is an important factor. Despite all this, the main concentration of the Sikh population is in Punjab and this has increased rapidly after 1947. This should make it clear that demographic structural changes, if seen along with other aspects of the society in Punjab, promote fundamentalism.

(continued)

ਯੂ. ਪੀ. ਵਿਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ 11 ਮੌਤਾਂ - ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡ ਪਾਣੀ 'ਚ ਘਿਰ ਗਏ

ਲਖਨਊ — ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਗਿਆਰਾਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਗ੍ਰਹਿਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਖਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬਾਰਾਂਬਾਂਕੀ ਅਤੇ ਬਲੀਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਗੰਗਾ ਖਤਰੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਹਰਦੁਆਰ ਅਤੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਤੇ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵੀ ਗੰਗਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਦਰਿਆ ਖਤਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਅਜੇ ਹੇਠਾਂ ਹਨ।

The Little Mountain Neighbourhood House Society ਪ੍ਰੈਸ ਰਲੀਜ਼

ਲਿਟਲ ਮਾਊਨਟੇਨ ਨੇਬਰਹੁਡ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੀ ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਆਮ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਿਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ 21 ਅਗਸਤ ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਨੇਬਰਹੁਡ ਹਾਊਸ ਨਵੇਂ ਕਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਸਣ ਵੇਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਲਿਟਲ ਮਾਊਨਟੇਨ ਅਤੇ ਰਿਲੀ ਪਾਰਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਧੇਰੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹੀ ਜਾਨਣ ਲਈ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਹੋਰ ਪਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਗੱਲਬਾਤ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੈ। ਆਉ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਉ। ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਇੰਡੋ-ਕਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀਅ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਕੁਲਜੀਤ ਨੂੰ — 879-7104 ਤੇ।

'The Death of Air India Flight 182' is available from the following stores :

COLES' Books

Woodwards'

Duthie in downtown Vancouver on Robson St.

Vancouver Airport Stores.

ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਮਝਕੇ ਨੌਜੁਆਨ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੱਢਿਆ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ — ਇਥੋਂ ਵੀਹ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਢੋਲਬਾਹਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਨੌਜੁਆਨ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਸਮਝਕੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਅਧਮੋਇਆ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨੌਜੁਆਨ ਢੋਲਬਾਹਾ ਕੋਲ ਸਥਿਤ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਫਾਰਮ ਤੇ ਨੌਕਰ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਡੰਗਰ ਚਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਨੌਜੁਆਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਆਇਆ। ਕੁਦਰਤੀ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਬੰਦੂਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡੰਗਰ ਚਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਹਿਕੇ ਰੋਲਾ ਪਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਆ ਗਏ। ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੌਜੁਆਨ ਨੂੰ ਭਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਣਾ ਮਾਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਨਹੀਂ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤਫਤੀਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as my Subscription for the year(s)..... I may be sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

D. P. Pandia & Associates
Immigration Consultants
Serving the Community Since 1939

Ph. (604)684-3716
#61 - 553 Granville St. Vancouver, B.C.

BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal

President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਫਿਲਮ-ਲੋਕ

ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਟ-ਮਿਠੇ ਰੁਮਾਂਸ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਲੱਖਾਂ ਸਿਨੇ-ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਚਹੇਤੀ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਿਹੜੀ ਥਾਂ ਵਹੀਦਾ ਰਹਿਮਾਨ, ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਵਰਗੀਆਂ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਉਹ ਥਾਂ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਤਾਮਿਲ ਤੇ ਤੇਲਗੂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚਾਉਣ ਪਿਛੋਂ "ਤੋਹਫਾ", "ਮਕਸਦ", "ਜਾਗ ਉਠਾ ਇਨਸਾਨ", "ਸਲਤਨਤ", "ਹਿਮਤਵਾਲਾ" ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਛਾ ਗਈ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਹਰੇਕ ਚਰਚਿਤ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋੜ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕਦੇ ਐਨ. ਟੀ. ਰਾਮਾ ਰਾਓ, ਕਦੇ ਜਤਿੰਦਰ, ਕਦੇ ਮਿਨੂਨ ਚਕਰਵਰਤੀ ਤੇ ਕਦੇ ਕਮਲ ਹਸਨ ਦਾ ਨਾਂ ਜੁੜਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰੁਮਾਂਸਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਇਹ ਬਿਆਨ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫਿਲਮੀ ਹਸਤੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਰੁਮਾਂਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ ਹਾਂ, ਭਾਵਕ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ "ਉਸ ਚਿਹਰੇ" ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਚਿਤਵਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਜਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਆਂਢ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ "ਉਹ" ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ "ਉਹਨੂੰ" ਵੀ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਚੰਗੀ ਲਗਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦਿਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਕ ਵੀ ਫਿਕਰਾ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਦੂਰੋਂ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਕਦੀ ਪਰ ਜਦ ਵੀ "ਉਹ" ਨੇੜਿਉਂ ਲੰਘਦਾ ਤਾਂ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਝੁਕ ਜਾਂਦੀ। ਜੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਕੇ ਪਲਕਾਂ ਉਪਰ ਚੁਕੀਆਂ ਤਾਂ "ਉਹ" ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਗਿਆ। ਹਰ ਸਾਲ 13 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਤਿਪਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਛੱਤ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ "ਉਹਦੇ" ਮਕਾਨ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਵੱਲ ਕੁਝ ਪਲ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਤੱਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੀ ਸੜਕ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਇੱਥੇ ਨਾਪਦੀ ਹੈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ "ਉਹ" ਕਿਥੇ ਹੈ, ਕਿਸ ਹਾਲ 'ਚ ਹੈ, ਕੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਕੁਝ ਵੀ ਬਹੁ-ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ।

ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਨਾ
ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਲਾ ਕੇ ਗਿਉ
ਉਸ ਰੋਗ ਦਾ ਨਾਂ ਕੋਈ ਨਾ

ਧਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦਾ ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਤੇ ਅੱਧੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਧੇ ਦਿਨ ਅੱਧੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਹੋਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਦੇ ਘਰ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੁਣ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਨੇ ਵੀ ਬਾਪ ਦੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਾਊ ਪੁਤ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਵਾਨੀ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਤੇ ਗਲੀਮਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਚਿੱਤ ਦਾ ਫੋਲ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਦਰਜਨਾਂ ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿੰਪਲ ਕਪਾਡੀਆ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਇਸ਼ਕ-ਵਿਸ਼ਕ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਸ਼ਾਦੀ-ਸੁਦਾ ਹੈ, ਪਤੀਬਰਤਾ ਹੈ ਵਗੈਰਾ ਵਗੈਰਾ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ "ਬੇਜੀਆਂ" ਨੇ ਡਿੰਪਲ ਦੇ ਘਰ ਰਾਤ ਬਰਾਤੇ ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਦੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਵੜਦਿਆਂ ਤੇ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਤੱਕਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਹਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨੀ ਮਹਿਫਲਾਂ ਆਦਿ 'ਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਾਤੀਂ ਦਸ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਹਾਲਤ 'ਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪੁਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਬੰਬਈ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਰਾਤ ਤੇ ਦਿਨ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਅਜੀਬ ਗਰੀਬ ਫਿਕਰੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਬੰਬਈ ਦੀ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਦੁਪਹਿਰੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਤੀਂ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਛਿਪਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ ਦਾ ਰਾਤੀਂ ਦਸ ਵਜੇ ਘਰ ਪੁਜਣਾ ਉਹਨੂੰ ਸਾਊ ਤਾਂ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਤੀਬਰਤਾ ਵੀ ਉੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿੰਪਲ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਦੋ ਬੋਤਲਾਂ ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਧਰੀਆਂ, ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਘੁੱਟ ਭਰਦਾ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੰਬਰ ਇਕ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਸਿਰੀ ਦੇਵੀ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ?

ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਹੋਰ ਹੈ :

ਹਿਮਨੋਥੈਰੇਪੀ

ਦਮਾਂ, ਦਰਦ, ਨਸ਼ਾ, ਵਜ਼ਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਚਿੰਤਾ, ਕਰੋਧ, ਬਲੱਡ ਪਰੈਸ਼ਰ, ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਦਾ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਇਲਾਜ਼ !! (ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਿਆਂ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵਧਾਉਣੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਇਲਾਜ਼, ਡਰ ਭੈ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਗ਼ਲਤ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਲਗਾਉਣੀ ਆਦਿ : ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਨਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ

ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰੋ

(403) 791-5105/2571

ਐਡਮਿਟਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ (ਸਿਰਫ਼ ਵੀਕਐਂਡ ਤੇ ਹੀ)

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD. BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

PH. 430-4233

- ☐ I. C. B. C. JOB
- ☐ FREE ESTIMATES
- ☐ FREE COURTESY CAR
- ☐ RUST REPAIRS
- ☐ FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

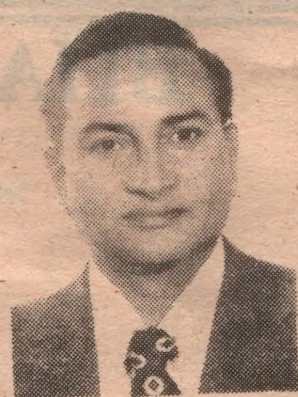

15 Years Exp

YOU NEVER KNOW

VISIT OR CALL

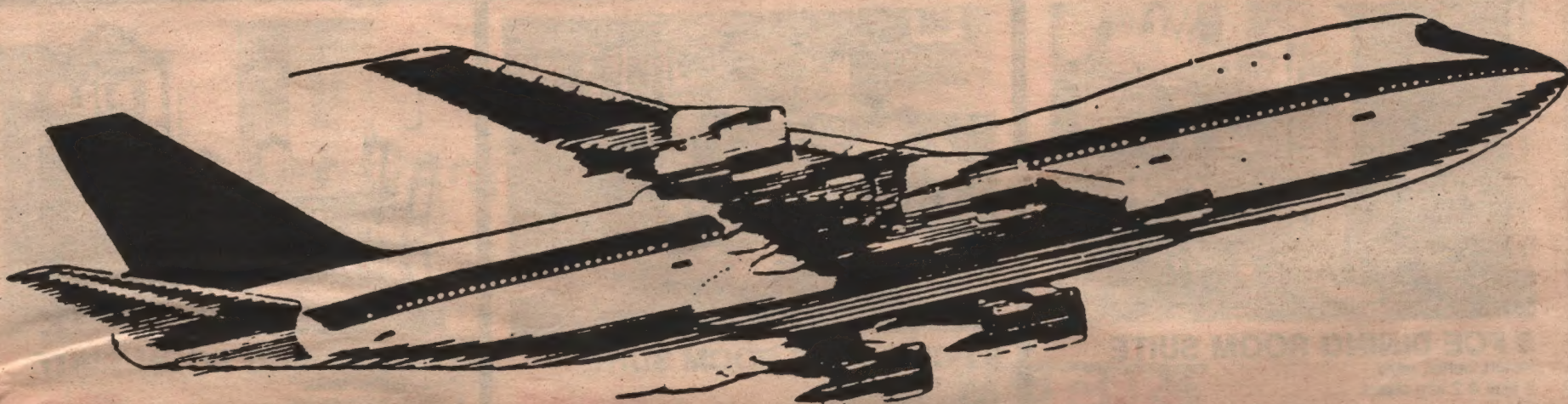
UNLESS YOU TRY

MR. GURU

Grand Opening SALE

ਗੋਇਲ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਇਨ:

BOOK NOW—FLY LATER Offer Expires August 31 '86

Goyal Travels Inc.

4152 Fraser St., Vancouver, B.C. V5V 4E8

We're pleased to announce the **OPENING** of our
two more offices:

Goyal Travel & Tours Canada Inc.

CALGARY Unit 1-5320-8th. Ave. S.E.
Calgary, Alberta, T2A 4L7
Ph. (403)235-6808

TORONTO Suite 211, 593 Yonge St.,
Toronto, Ont. M4Y 1Z4
Ph. (416)960-3666

We offer Low Low Fares to:
New Delhi, Bombay, Calcutta, Madras, Cochin,
Trivandrum, Colombo, Karachi, Lahore, Islamabad,
Peshawar, Kathmandu & other Destinations.

**NOW THREE OFFICES TO
SERVE YOU, CALL US**

VANCOUVER (604)872-7658	CALGARY (403)235-6808	TORONTO (416)960-3666
-----------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

Toll Free In B.C. &
Alberta:
1-800-663-9079

Toll Free In Saskatchewan
And Manitoba:
1-800-663-8638

*We're authorized
agents for:*

JAPAN AIR LINES

Air Canada, Air India, Air France,
British Airways, Canadian Pacific
Airlines, KLM, Pan Am, Wardair &
other major Airlines.

Associated Offices in India:
Jalandhar City: Opposite Nehru Gardens,
G.T. Road Ph.: 77526
Moga: Court Rd. Ph. 2798
Jagraon: Court Rd. Ph. 252

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਸਰੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਟੋਰ
ਗਿੱਲ-ਫੋਰਡ-ਫਰਨੀਚਰ

GILLFORD FURNITURE MART

ਗਿੱਲ-ਫੋਰਡ ਦੀ ਸੇਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮੇਲ

ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਸ਼ਰਤੀਆ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ!!!

9 PCE DINING ROOM SUITE

Hutch, buffet, table,
4 side & 2 arm chairs.
ONLY

\$1595

—SAVE—

9 PCE DINING ROOM SUITE

Hutch, buffet, table,
4 side & 2 arm chairs.
ONLY

\$1895

—SAVE—

9 PCE. DINING ROOM SUITE

Hutch, buffet, table,
4 side & 2 arm chairs.
ONLY

\$2895

—SAVE—

**EXPLOSIVE
SAVINGS ON:**

- Bedframes
- Dinettes
- Coffee Tables
- Occasional Chairs
- End Tables
- Wall Units
- Lamps
- Draft Tables

MANY MORE ITEMS TOO NUMEROUS
TO LIST, ALL AT GREAT SAVINGS!

—MASTERCHARGE—

INCLUDES 7 DRAWER DRESSER

(Hutch), mirror, 5 drawer chest,
bookcase headboard, footboard
& rails. Only

\$595

—VISA—

SEALY FIRM QUALITY

Twin 2 pce. Reg. \$299 **NOW \$215**
Full 2 pce. Reg. \$379 **NOW \$285**
Queen 2 pce. Reg. \$424 **NOW \$315**

PREMIUM EXTRA FIRM

Twin 2 pce. Reg. \$499 **NOW \$385**
Full 2 pce. Reg. \$599 **NOW \$495**
Queen 2 pce. Reg. \$799 **NOW \$585**
King Size. Reg. \$999 **NOW \$895**

GUARANTEED LOWEST PRICES!

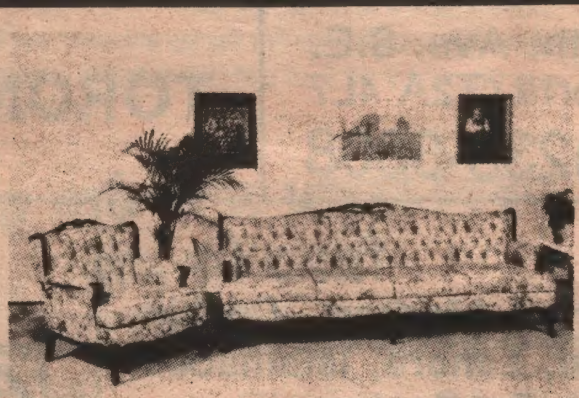
—AMERICAN EXPRESS—

SOFA - CHAIR

2 PCE. ONLY

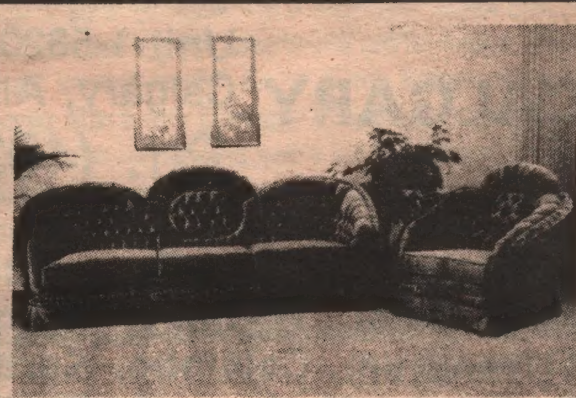
\$585

SOFA-LOVESEAT

CHAIR 3 PCE. ONLY

\$1495

SOFA-LOVESEAT

CHAIR 3 PCE. ONLY

\$2195

Just Say
CHARGE IT
On My
GILLFORD
FURNITUREMART
Credit Card
Apply For Yours
Today!

"Better Quality Furnishings at Discount Prices"

FINANCING AVAILABLE
O.A.C.

GILLFORD FURNITUREMART

13442-108th Avenue,
Surrey

HOURS: Mon.-Fri. 10-9; Sat. 10-6
Sunday & Holidays 10-6

588-4461

